

Kilpailija-analyysi
-Case Oy Samlink Ab

Lindström, Anne

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Leppävaara

**Kilpailija-analyysi
-Case Oy Samlink Ab**

Anne Lindström
Liiketalouden-koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2009

Anne Lindström

Kilpailija-analyysi-Case Oy Samlink Ab

Vuosi 2009 Sivumäärä 41

Kilpailija-analyysi tarkoittaa sellaista tiedonhankintaa ja analyysia, jossa kohteena on yleensä koko yritys tai toimiala. Kilpailija-analyysin tarkoituksena on laatia tarkka kuvaus yrityksen kilpailijoiden mahdollisista tulevista toimenpiteistä ja kilpailijoiden todennäköisistä reaktioista muiden yritysten mahdollisesti aloittamiin strategiatoimiin. Kilpailija vertailussa tarkastellaan kilpailija-analyysistä saatuja tietoja ja verrataan niitä omiin aikaansaannoksiin. Näiden pohjalta tehdään johtopäätöksiä eroista ja suunnitellaan toimenpiteitä mahdollisten erojen umpeen kuromiseksi.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä kilpailija-analyysi IT-toimialan yritysten tilinpäätösten tunnusluvuista. Päämääränä oli tuottaa tietoa Oy Samlink Ab:n johdolle, yrityksen tulevaisuuden suunnittelua ja jättevöittämistä varten. Analyysin perusteella pyrittiin selvittämään Samlinkin kilpailija-asemaa ja kustannustehokkuutta sekä palkkatasoa verrattuna kilpailijoiden keskiarvoon.

Analyysiin otettiin toimeksiantajan määrittämät tärkeimmät kilpailijat ja analyysissä analysoitiin vuosien 2005–2007 tilinpäätöstietoja. Aineistona käytettiin toimeksiantajan tilinpäätösten lisäksi Patentti- ja rekisterihallituksen Kaupparekisteristä saatuja tärkeimpien kilpailijoiden tilinpäätöksiä. Tunnusluvut laskettiin ilman oikaisuja perustuen virallisiin tilinpäätöksiin.

Analyysin perusteella saatiin selville, että Samlinkin kilpailija-asema näyttää hyvältä. Lasketujen tunnuslukujen valossa Samlinkin maksuvalmius ja omavaraisuusaste ovat yleisen ohjearvon perusteella hyvän arvosanan yläpuolella. Tämä turvaa Samlinkin toimintaa ja itsenäistä asemaa tulevaisuudessa.

Analyysistä käy ilmi, että Samlinkin palkkataso on IT-toimialan kilpailijoiden palkkatason keskiarvoon nähden korkeampi, mutta läheisiin kilpailijoihin samalla tasolla, joka on tämän hetkisen IT-toimialan työllisyystilanteen kannalta hyvä asia. Tämä takaa Samlinkin aseman houkuttelevana työnantajana ja takaa Samlinkille ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden.

Tutkimuksessa tuli myös esiin, että lasketut tunnusluvut eivät antaneet tarkkaa kuvaa Samlinkin kustannustehokkuudesta. Samlinkin omistajuus-asiakassuhde vaikutti laskettuihin kannattavuuden tunnuslukuihin negatiivisesti ja näin ollen kannattavuuden tunnusluvut eivät antaneet oikeaa kuvaa kustannustehokkuudesta.

Anne Lindström

Competitor analysis Case Samlink Ltd

Year	2009	Pages	41
------	------	-------	----

A competitor's analysis is a data acquisition and analysis tool where knowledge is acquired of the entire company or industry. The purpose of a competitor analysis is to create a precise description of competitors of the company and their probable future actions. The purpose of a competitor analysis is to create a description of what the competitors might do next and how they might react to the probable strategic actions started by other companies. In a comparison of the competitors the knowledge of the competitor analysis is observed. The information is compared to the company's own achievements. From the comparison conclusions of the differences are made and actions are planned to overcome these possible differences.

The purpose of this thesis was to create a competitor analysis of companies that act in the information technology industry. The objective was to calculate specific key figures from the competitor's financial statements. The purpose was to create information for Samlink Ltd's management, information that they can use to plan the future and to renew the business activity. The purpose of this analysis was to analyze Samlink Ltd's position in the industry and its cost efficiency as well as its salary rate.

The analysis includes the most important competitors of Samlink Ltd specified by the case company. In the analysis the three previous financial statements from the years 2005, 2006 and 2007 were examined. The financial statements were acquired from the National Board of Patents and Registration of Finland and the key figures were calculated without any corrections.

The analysis showed that Samlink Ltd's position was good. The calculated key figures showed that the rate of liquidity was good and its equity ratio was also good. Good liquidity and equity ratio protect the self-contained position of the company.

It was shown in the analysis that Samlink Ltd's salary rate was more than the competitors' average, but almost the same compared to the closest competitors. This is good because of the employment situation of the particular industry. It ensures that Samlink Ltd remains an attractive employer and assures that the company will have the most proficient employees.

The analysis also showed that the key figures did not give a very precise image from Samlink's cost efficiency. The owner-customer relationship of Samlink Ltd affects negatively the figures that were calculated. For this reason the figures did not give the right description of the cost efficiency.

Keywords competitor analysis, financial statement -analysis cost efficiency, information technology industry

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Case-yritys.....	6
1.2	Työn tavoitteet	9
1.3	Aiheen rajausta	9
1.4	Työn rakenne ja toteutus	10
1.5	Yrityksaineisto ja oikaisut	10
2	Tunnusluvut	11
2.1	Kannattavuus.....	11
2.2	Vakavaraisuus	12
2.3	Maksuvalmius	12
3	Tilinpäätösanalyysi.....	13
3.1	Perinteinen tilinpäätösanalyysi	14
3.2	Toimiala-analyysi	14
3.3	Yritysanalyysi	15
4	Yritysten välisen vertailtavuuden ongelmat	15
4.1.1	Laskentaperusteiset erot	15
4.1.2	Tilinpäätösten luotettavuus.....	16
5	Kilpailija-analyysi	16
5.1	Kilpailija-analyysin menetelmät	17
5.1.1	Porterin kilpailija-analyysimalli	17
5.1.2	Aakerin kilpailija-analyysimalli.....	18
5.1.3	Ropen kilpailijakartta.....	19
5.1.4	Cvitkovicin profilointimalli.....	20
5.2	Kilpailija-analyysin käyttö liiketoiminnan apuna	20
5.3	Kilpailija-analyysin käyttö Samlink Oy:n liiketoiminnassa	21
6	Tunnuslukuanalyysi	22
6.1	Toiminnan volyyymi	23
6.1.1	Henkilömäärä	23
6.1.2	Liikevaihdon muutos	24
6.2	Toiminnan tehokkuus	25
6.2.1	Palkkakulut/henkilö.....	25
6.2.2	Palkkakuluprosentin kehitys	26
6.3	Toiminnan kannattavuus	27
6.3.1	Sijoitetun pääoman tuotto prosentti.....	27
6.3.2	Oman pääoman tuotto prosentti.....	29
6.4	Maksuvalmius	30
6.5	Omavaraisuus	32

7	Johtopäätökset	34
	Lähteet	37
	Taulukot	39
	Kuviot	40
	Liitteet	41

1 Johdanto

Aloitin Oy Samlinki Ab:lla joulukuussa 2008 Assistan Controllerina ja toimin yrityksessä sisäisessä laskennassa. Sisäisen laskentatoimen eli johdon laskentatoimen kohderyhmänä nimensä mukaisesti on pääasiallisesti yritysjohto, mutta sen informaatiota käytetään useasti myös koko henkilöstölle suunnatussa tiedottamisessa. Käytettäessä nimeä johdon laskentatoimi halutaan korostaa nimenomaan laskentatoimen roolia taloudellisen päätöksenteon tukena. Johdon laskentatoimi käyttää yrityksen kirjanpidon tuottamaa tietoaaineistoa, joka täyttää ulkoiselle laskentatoimelle asetetut kriteerit, mutta ryhmittelyllään palvelee yrityksen sisällä tarkkailu- analysointilaskelmien avulla tapahtuvaa talouden ohjausta (Puolamäki 2007, 58).

Yrityksen laskentatoimella on kaksi pääaluetta, sisäinen ja ulkoinen laskentatoimi. Ulkoiseen laskentatoimeen perustuva ohjaus on tyypiltään reaktiivista, eli yrityksen reaaliprosessia seuraava rahaprosessi, jota laskentatoimi jälleen viiveellä kuvaa. Päätökset siis tehdään jo tapahtuneiden tosiasioiden perusteella. Käytännössä tämä menneisyyteen perustuva ohjaus ei toimi yksinään, joten yritysjohto tekee päätöksensä luottaen intuitioonsa tai kehittää hallinnollisista prosesseista ja virallisista talousraporteista irrallaan olevia ohjausjärjestelmiä. Nämä yritysjohtoon tekemät päätökset perustuvat usein sisäisen laskennan työntekijöiden tekemiin laskelmiin ja raportteihin. Aiheenani opinnäytetyössäni onkin tehdä Oy Samlink Ab:n johdolle laskelmiin perustuva analyysi kilpailijoiden tilinpäätöksistä. Tämän analyysin perusteella Samlinkin johto saa tietoa kilpailijoista ja voi tehdä helpommin päätöksiä koskien yrityksen tulevaisuutta. (Puolamäki 2007, 58).

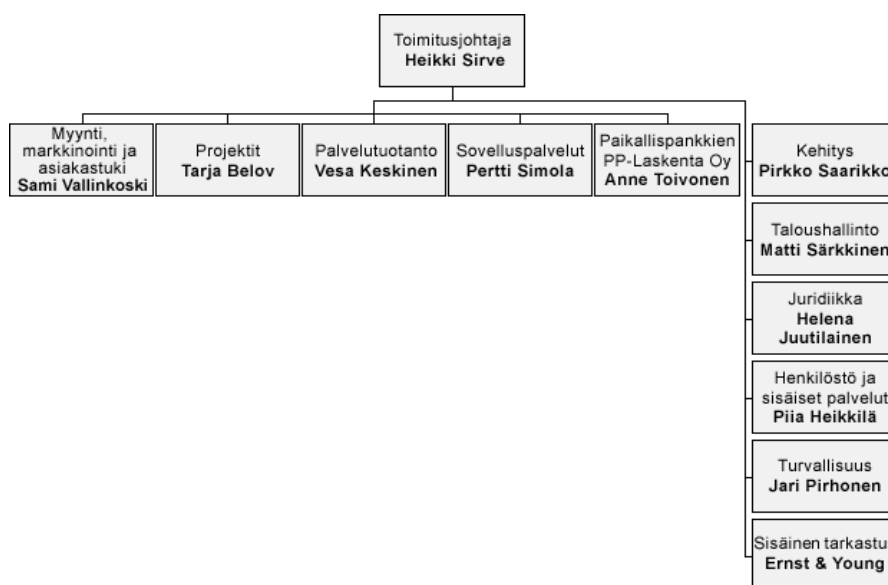
1.1 Case-yritys

Case-yrityksenä opinnäytetyössä on Oy Samlink Ab. Samlink-konserni tukee asiakkaidensa liiketoimintaa tarjoamalla luotettavia tietoteknisiä palveluja ja tukipalveluja. Itse Oy Samlink Ab ylläpitää ja kehittää pankki- ja rahoitusalan yrityksille tietotekniikkapalveluja, kuten pankkitoiminnan palveluja, verkkopalveluja sekä näihin liittyviä tukipalveluja. Samlinkin tytäryhtiönä toimiva Paikallispankkien PP-Laskenta Oy tuottaa asiakaspankeilleen monipuolisia taloushallinnon ja raportoinnin palveluja sekä seuraa asiakkaidensa puolesta muun muassa talousalan lainsäädäntömuutoksia (Samlink 2009).

Samlinkin asiakkaita ovat pankit ja sijoituspalveluita tarjoavat yritykset. Samlinkin asiakaspankeilla on yhteensä yli miljoona asiakasta ja Samlinkilla on palveluksessaan yli 320 työntekijää (Samlink 2009).

Samlinkin strategiana on kasvu ja tehokkuus. Tavoitteena on laajentaa asiakaskuntaa nykyiseen palvelutarjoamaan perustuen. Strategian tarkoituksena on muuttaa Samlinkin toimintamallia entistä kustannustehokkaammaksi sekä alentaa tuotettujen palveluiden yksikkökustannuksia kasvun avulla. Volyymien kasvusta ja toiminnan tehostamisesta hyötyvät ennen kaikkea Samlinkin asiakkaat, jotka ovat samalla myös Samlinkin omistajia (Samlink 2009).

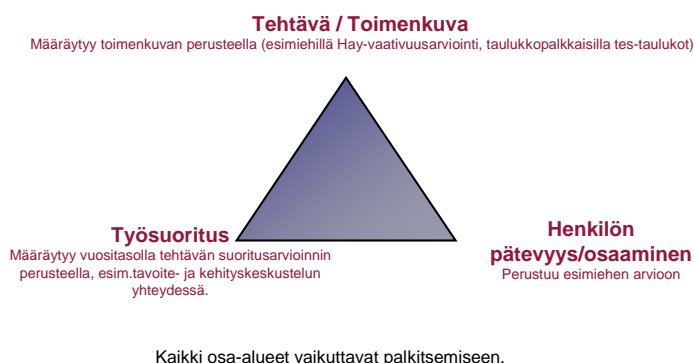
Oy Samlink Ab

Kuvio 1: Samlinkin organisaatio

Samlinkin harjoittama liiketoimintamalli, jossa yrityksen asiakkaat ovat samalla sen omistajia, on ainutlaatuinen Suomessa. Muualla Euroopassa tällaisia yrityksiä on kaksi, mutta Suomessa Samlink on ainoa. Tämän takia kilpailija-analyysin tekeminen yritykselle on haastavaa, koska periaatteessa yrityksellä ei Suomesta löydy täysin samanlaista kilpailijaa.

Rahalliseen palkitsemiseen vaikuttavat tekijät

Kuvio 2: Rahallisen palkitsemisen perusteet
(Samlink intra 2009.)

Samlinkin palkanmaksu perustuu kuukausipalkkaan ja siihen lisättäviin tulospalkkioihin. Jokaisen työntekijän palkka sisältää perusosan ja siihen lisänä iän ja kokemuksen tuoman lisän. Tämän jälkeen palkkaan on mahdollista saada koko henkilöstölle maksettuja tulospalkkioita yhteisten tavoitteiden toteuduttua. Palkkojen maksuperuste on yleisesti käytetty IT-toimialalla ja finanssialalla, tämän takia se on hyvin vertailukelpoinen muihin IT-toimialan yrityksiin.

Palkkarakenne ja palkkapolitiikan tavoitetasot

Kuvio 3: Samlinkin palkkarakenne
(Samlink intra 2009.)

1.2 Työn tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä kilpailija-analyysi IT-toimialan yritysten tilinpäätösten tunnusluvusta. Työn päämääränä on tuottaa tietoa toimeksiantajan tulevaisuuden suunnitelmia ja järkevöittämistä varten. Tavoitteena on kartoittaa Oy Samlink Ab:n taloustilannetta verrattuna sen tärkeimpiin kilpailijoihin. Löytää vastauksia kysymyksiin, onko Samlinkin toiminta kustannustehokasta verrattuna sen kilpailijoihin? Ovatko Samlinkin maksamat työntekijöiden palkat kilpailukykyisiä? Mikä on Samlinkin taloustilanne verrattuna sen kilpailijoihin? Työn tavoitteena on myös luoda hyvä perusta johdon tutkia Samlinkin kustannustehokkuutta ja kilpailutilannetta verrattuna kilpailijoihin.

Case yritys Oy Samlink Ab on IT-palveluiden ja tukipalveluiden toimittaja. Se tukee asiakkaidensa liiketoimintaa tarjoamalla heille luotettavia, toimintavarmoja ja turvallisia tietoteknisiä palveluita ja tukipalveluja, jotka ovat nykypäivänä pankkitoiminnan edellytys. Oy Samlink Ab siis kehittää ja ylläpitää pankki- ja rahoitusalan yrityksille tietotekniikkapalveluja, joiden avulla nykypäivän tietoturvaohjelmat pysyvät loitolla (Samlink 2009). IT-toimialan kilpailu perustuu yritysten asiakkailleen tarjoamiin tarjouksiin ja näin ollen yleensä parhaimman tarjouksen tehnyt yritys saa projektin toimitettavakseen. Toimialan yksi tärkeä kilpailukyvyyn ylläpitämisen elementti on kustannukset, koska nämä heijastuvat suoraan tuntihintoihin. Tuntihinnat taas ovat tärkeä tekijä, kun tehdään asiakkaille tarjouksia. Tuntihintoihin perustuva tarjouksen kokonaishinta usein ratkaisee sen, kuka projektin saa toimitettavakseen.

Opinnäytetyön tuloksilla on suuri arvo Samlinkin talousjohtaja Matti Särkkisen mukaan, siinä määrin, että Samlinkin johto pystyy tuloksien avulla arvioimaan, maksaako se kilpailijoihin nähden kilpailukykyisiä palkkoja, koska IT-toimialan osaajista on tälläkin hetkellä, taantumasta huolimatta, kysyntää (Särkkinen 2009).

1.3 Aiheen rajaus

IT-toimialan ollessa kyseessä on alalla lukuisia yrityksiä, joten tämän vuoksi aihe on rajattu koskemaan vain Samlinkin tärkeimpiä kilpailijoita. Kilpailijoita, joilla on merkitystä Samlinkin kilpailuasemaan markkinoilla ja jotka ovat keskittyneet tarjoamaan samankaltaisia palveluita samalla toimialueella.

Tilinpäätöksistä laskettavia tunnuslukuja on myös suuri määrä, näistä valitaan Samlinkin johdon määrittelemät tärkeimmät tunnusluvut ja analysoidaan vain niitä. Johtopäätöksissä on tarkoitus analysoida näiden tunnuslukujen perusteella Samlinkin kilpailuasemaa ja kustannustehokkuutta, sekä sen tarjoamien palkkojen oikeellisuutta.

1.4 Työn rakenne ja toteutus

Opinnäytetyö koostuu sekä teoriaosuudesta että empiriaosuudesta. Näiden osuuksien on tarkoitus tukea toisiaan. Teoriaosuuteen sisältyvässä tarkastelussa luodaan katsaus kilpailija-analyysiin ja tilinpäätökseen ilmiönä. Selvitetään kilpailija-analyysin käyttökohteita ja tarpeellisuutta. Teoriaosuudessa pyritään myös selvittämään tärkeimpiä tunnuslukuja ja kertomaan vertailtavuuden haasteista.

Työn empiriaosuus toteutetaan kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, jossa tutkimus perustuu aineiston mitattavissa olevien suhteiden tarkasteluun. Tutkimusosuudessa valitaan Samlinkille tärkeimmät kilpailijat, talousjohtaja Matti Särkkisen opastuksella. Vertailtavia kilpailijoita analyysiin otetaan noin kymmenen. Näiden kilpailijoiden tilinpäätöksistä kerätään noin kymmenen tärkeintä tunnuslukua ja niitä vertaillaan toisiinsa. Näiden vertailutaulukoiden avulla tehdään tunnusluvuista kirjallista analyysia Samlinkin markkinatilanteesta omaan alaansa nähden.

Kilpailija-analyysi perustuu virallisiin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätösten hankinta tapahtuu kilpailijoiden internetsivuja käyttäen ja tarvittaessa Patentti- ja rekisterihallituksen Kaupparekisteriä käyttäen. Tunnusluvut lasketaan tilinpäätöksistä ja analyysiin käytetään vuosien 2005-2007 tilinpäätöksiä, jotta tapahtuneet muutokset voidaan havaita tarkasti.

1.5 Yritysaineisto ja oikaisut

Tutkimusaineistona käytettiin toimeksiantajan tilinpäätösten lisäksi Patentti- ja rekisterihallituksen Kaupparekisteristä saatavissa olevia 11 kilpailijan tilinpäätösaineistoja vuosilta 2005, 2006 ja 2007. Vertailtaviksi yrityksiksi valittiin toimeksiantajan nimeämät 11 kilpailijaa samalta toimialalta.

Kaikki tarkasteltavat yritykset ovat IT-toimialalla toimivia osakeyhtiöitä, jotka toimittavat tietoteknisiä palveluita asiakkailleen. Yritykset ovat palveluksessa olevan henkilöstön määrän mukaan keskisuuria ja suuria yrityksiä. Tarkasteltavista yrityksistä Samlinkin kanssa finanssialalla toimivia yrityksiä ovat TietoEnator konserni, Primasoft Oy, Fidenta Oy, TietoIlmarinen Oy, TKP-Tieto Oy, sekä TietoEnator ESY Oy. Nämä yritykset ovat samalla kilpailija-analyysin kannalta ne läheisimmät ja tärkeimmät.

Tunnuslukujen valinnassa käytettiin apuna sekä kirjallista aineistoa, että sähköisiä lähteitä. Tunnuslukujen laskentatapoja on olemassa monia, joten lähteistä poimittiin yleisimmin käytetyt tekniikat. Käytetyt laskentakaavat on laitettu työn liitteeksi.

Viralliset tilinpäätökset tutkittiin yleiskuvan saamiseksi yrityksistä. Tämän jälkeen Tietoilmairisen tilikaudet normeerattiin vastaamaan 12 kuukauden tilikautta. Tunnusluvut laskettiin ilman oikaisuja perustuen yritysten virallisiin tilinpäätöksiin.

2 Tunnusluvut

Yrityksiä koskeva arviointi esimerkiksi taloudellisissa julkaisuissa perustuu Suomessa usein tunnuslukuanalyysiin. Tunnusluvut ovat tilinpäätöksestä laskettuja mittareita, jotka on kehitetty mittaamaan yrityksen taloudellista suorituskykyä. Tilinpäätöksestä laskettavat tunnusluvut jaetaan tyypillisesti kolmeen ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin (Niskanen & Niskanen 2003, 110).

Vaikka tilinpäätöksestä voikin nykyisin lukea helposti yhä useampia päätelmiä suoraan ilman, että täytyy laskea tunnuslukuja tai tehdä muitakaan laskutoimituksia, on tunnusluvuilla kuitenkin yhä merkittävä rooli. Tunnuslukuja tarvitaan ennen muuta vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi. Yritysten ollessa erikokoisia, suuremman yrityksen suurempi voitto ei välttämättä tarkoita heti, että tämän toiminta on kannattavampaa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 24.)

Tilinpäätöksestä voidaan laskea paljon erilaisia tunnuslukuja. Tilinpäätösanalyysissä isoin ongelma onkin olennaisten tunnuslukujen valinta (Salmi 2005, 104). Tunnuslukujen on oltava valideja eli niiden on mitattava sitä, mitä niiden on tarkoituskin mitata ja niiden on oltava lisäksi myös reliabeleita eli luotettavia (Salmi 2005, 104).

2.1 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuutta mitataan sen tuottaman voiton määrällä. Voiton tarve syntyy, kun rahoitusmarkkinat odottavat korvausta sijoittamalleen pääomalle. Yrityksen on suunniteltava tuotantotoiminta siten, että sijoittajien odotukset voiton kertymisestä toteutuvat. Tuotanto-toiminnasta saatujen tulojen täytyy näin ollen olla tavoitteeksi asetetun voiton verran menoja suuremmat (Jyrkkiö & Riistama 2004, 38).

Esa Puolamäen mukaan yritysten talouden ohjauksessa on kysymys panos-tuotto-prosessin talouden hallinnasta. Kannattavuuteen pyritään niin, että yrityksen suoritteista maksetaan enemmän kuin niiden tuottamisesta aiheutuu kustannuksia. Perinteisen talousprosessin mukaan yritys hankkii tuotannontekijöitä tuotannontekijämarkkinoilta, muuntaa ne tuotantopro-sessissa suoritteiksi ja myy tuotetut suoritteet suoritemarkkinoilla. Tästä yrityksen reaali-prosessista vastaa rahaprosessi. Koska aina rahaprosessissa menot syntyvät ennen tuloja, on yri-

tyksen hankittava rahoitusta, joko oman tai vieraan pääoman muodossa rahoitusmarkkinoilta (Puolamäki 2007, 61).

Kannattavuuden absoluuttinen mittari on yrityksen tulos, voitto tai tappio. Erikokoisten yritysten kannattavuuskehityksen seuraamiseksi yrityksen eri kasvu vaiheissa käytetään kannattavuudesta usein suhteellisia mittoja. Teoreettisesti parhaita suhteuttavia eriä ovat taseen pääomaerät. Jossain tunnusluvuissa absoluuttisen kannattavuuden lukuja suhteutetaan myös esimerkiksi liikevaihtoon (Niskanen & Niskanen 2003, 112; Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 180).

2.2 Vakavaraisuus

Tarkasteltaessa yrityksen pääomarakennetta voidaan arvioida yrityksen terveyttä ja mitata vakavaraisuutta. Käytännössä yrityksen vakavaraisuus kertoo yrityksen kyvystä suoriutua sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yleensä yrityksen pääomarakennetta, eli oman ja vieraan pääoman suhdetta. Yritystä pidetään vakavaraisena, jos sillä on omaa pääomaa niin paljon, että vieraan pääoman ehtoista rahoituksesta syntyvät korkomaksut kyetään kattamaan pitkällä aikavälillä, myös huonoina aikoina, ilman että varsinaisen liiketoiminnan jatkuvuus vaarantuisi (Salmi 2000, 140; Niskanen & Niskanen. 2003; 130).

Hyvä vakavaraisuus merkitsee pientä rahoitusriskiä, huono vastaavasti korkeaa rahoitusriskiä. Vakavaraisuuden tunnusluvut ovat näin ollen yrityksen rahoitusriskin mittareita. Jos yrityksen rahoitusrakenne on velkapainotteinen, rahoitusriski on korkea. Oman pääoman hallitsevuus puolestaan kertoo rahoitusriskin alhaisuudesta. Vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut on rakennettu oman ja vieraan pääoman välisen suhteen varaan. Periaatteessa rahoitusriskin mittaamisessa on kysymys siitä, että pyritään määrittämään, millä todennäköisyydellä yritys kykenee hoitamaan juoksevat velvoitteensa. Riskin mittaamisen ongelmat johtuvat viimekädessä vaikeudesta ennustaa yrityksen tulevia rahavirtoja (Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 212).

2.3 Maksuvalmius

Toiminnan turvaamiseksi ei siis riitä pelkkä kannattavuus, vaan yrityksen on jatkuvasti pystyttävä myös suoriutumaan päivittäisistä menoistaan, eli sen on oltava myös maksukykyinen lyhyellä aikajänteellä. Kasvaessaan yrityksillä sitoutuu rahaa yhä enemmän investointeihin eli tiloihin, koneisiin ja laitteisiin sekä käyttöpääomaan, kuten varastoihin ja saataviin, jolloin sen maksukyky voi joutua koetukselle. Kannattavakin yritys joutuu ylläpitämään maksukykyään ja rahoittamaan kasvuaan pääomarahoituksella, rahoituksen saanti on kuitenkin rajallista. Pääomarahoituksella tarkoitetaan yrityksen rahoituksen muotoa. Rahoitus voidaan yrityksessä

hoitaa kahdella muodolla vieraalla tai omalla pääomalla. Rahoituksesta yrityksen on korvauksena maksettava joko osinkoja tai korkoja. Rahoituksen ollessa vierasta, eli jonkun rahoittajan yritykseen sijoittamaa pääomaa, odottaa sijoittaja siitä korkoja vastineeksi. Rahoituksen ollessa omistajien sijoittamaa odottavat omistajat sille osinkoja. Tämä tarkoittaa sitä, että rahoittajan riskin kasvaessa myös pääomarahoituksen kustannukset kasvavat (Puolamäki 2007, 61).

Maksuvalmius eli yrityksen likviditeetti on vaikea käsite määritellä ja mitata tarkasti. Määrittelyn vaikeus johtuu muun muassa siitä, että likvidien maksuvälineiden ja päiväkohtaisten maksuvelvoitteiden määrittäminen etukäteen on vaikeaa kassastamaksu- ja kassaanmaksukäsitteiden sisällön tulkinnanvaraisuuden vuoksi (Neilimo & Uusi-rauva 2005, 282).

3 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan yrityksen rahoituksen, kannattavuuden ja taloudellisten toimintaedellytysten mittaamista ja arviointia tilinpäätöstietojen pohjalta. Analyysissä yleensä lasketaan erilaisia tunnuslukuja tilinpäätöstiedoista ja niitä verrataan analyysin suorittajan itse asettamiin tai valitsemiin tavoitteisiin ja toisiin saman alan yrityksiin. Niskalan mukaan parhaimmillaan tilinpäätöksen analysoinnissa yhdistyvät tilinpäätöksen perusteella laskettavat tunnusluvut, niiden muutosten tarkastelu ja muutosten taustalla vaikuttavien syy-seuraussuhteiden analyysi (Niskanen & Niskanen 2003, 8).

Tilinpäätöksillä ja tilinpäätösinformaatiolla on monia käyttäjäryhmiä. Yleensä yrityksen taloudesta kiinnostuneet ovat jollakin tapaa vuorovaikutussuhteessa yrityksen kanssa ja näin heitä kutsutaan sidosryhmiksi. Tällaisia sidosryhmiä ovat muun muassa yrityksen johto, henkilökunta, omistajat, luotonantajat, julkinen valta, asiakkaat ja hankkijat (Niskanen & Niskanen 2003, 13; Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 35).

Keskeisiä tilinpäätöksen käyttäjiä ovat yrityksen omistajat. Omistajat voivat tavoitteidensa mukaisesti olla ensisijaisesti kiinnostuneita, joko sijoituksesta saatavasta tuotosta suhteessa riskeihin tai sijoituksen mukanaan tuomasta päätäntävällästä yrityksessä. Henkilökunta taas on yleensä kiinnostunut yrityksen taloudellisesta kehityksestä, siitä miten yrityksellä tällä hetkellä menee, työpaikan säilyvyyden näkökulmasta. Tilinpäätös puolestaan on taloudellisen kehityksen keskeinen tiedonlähde, koska siitä käyvät ilmi yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius. Tilinpäätös saattaa herättää henkilökunnan mielenkiintoa myös yrityksen henkilökunnalle kohdistamien tulos- ja voittopalkkiojärjestelmien takia. Rahoittajat ovat tyypillisesti kiinnostuneita yrityksen tilinpäätöksen sisällöstä, sekä luottopäätöstä tehtäessä, että myöhemmin luottoajan kuluessa. Heidän kiinnostuksensa tietenkin perustuu luoton takaisin maksukyvyyn tarkkailuun. Yritykselle raaka-aineita ja muita tuotannon tekijöitä toimittavat

tavarantoimittajat ovat myös kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta tilanteesta maksuvalmiuden näkökulmasta (Niskanen & Niskanen 2003, 13-16).

Yrityksen taloudesta tarvittava tieto on hyvin monipuolista, minkä vuoksi tilinpäätösanalyysiä tehdään monin eri tavoin. Analyysien laajuus vaihtelee koko toimialan kattavista analyyseistä yksittäisten yritysten yksittäisiin tunnuslukuihin (Salmi 2005, 92-93).

3.1 Perinteinen tilinpäätösanalyysi

Terminä tilinpäätösanalyysiä käytetään yleisessä puheessa kuvaamaan monentasoista tilinpäätöksen pohjalta tehtävää analyysiä. Tarkemmin määriteltynä tilinpäätösanalyysi on sellainen analyysimuoto, joka sijoittuu tunnuslukuanalyysin ja kilpailija-analyysin välimaastoon (Niskanen & Niskanen 2003, 9).

Perinteinen tilinpäätösanalyysi on analyysimuodoista suppein ja yksinkertaisin. Se kohdistuu yksittäiseen yritykseen tai konserniin. Siinä yrityksen taloudellinen tilanne esitetään ja siitä tehdään johtopäätöksiä tilinpäätöksestä laskettavien tunnuslukujen perusteella. Näillä johtopäätöksillä voidaan arvioida yksityiskohtaisemmin sitä, ovatko tunnuslukujen saamat hyvät tai huonot arvot satunnaisia vai kertovatko ne pidemmän aikavälin muutoksista. Tilinpäätösanalyysin miinuksena voidaan kuitenkin todeta, että kaikkia taustalla vaikuttavia tekijöitä ei yleensä saada selville tilinpäätösinformaation puutteellisuuden vuoksi. Näitä tilinpäätösanalyysin muotoisia ja laajuisia analyysejä laativat yleensä yrityksen ulkopuoliset analyytikot, joille ei ole esimerkiksi rahoittajan asemaa yrityksessä eikä siksi yksityiskohtaisia tietoja yrityksen liiketoimintaan liittyvistä tekijöistä (Niskanen & Niskanen 2003, 9; Salmi 2005, 92).

3.2 Toimiala-analyysi

Toimiala-analyysit tehdään yksittäisten tilinpäätösanalyysien pohjalta. Yksittäisiä tilinpäätösanalyysijä vertaillaan toisiinsa ja niiden yhdistelmistä voidaan laskea toimialaa koskevia keskiarvoja ja suhteuttaa yhden yrityksen luvut toimialan keskiarvoon. Toimiala-analyysissä arvioidaan koko toimialaa, sen menestystä ja toimintaedellytyksiä. Analyysin avulla voidaan tehdä johtopäätöksiä koko alan tilanteesta ja suhteuttaa yksittäinen yritys omaan toimialaansa. Tällaisesta vertailusta voidaan kuitenkin vetää vain rajoitetusti johtopäätöksiä yhden yrityksen toimintaedellytyksistä. Myös se on huomioitava, että huonolla toimialalla hyvin sijoittuva yritys ei välttämättä ole hyvä (Salmi 2000, 92-93).

Toimiala määritellään ryhmäksi yrityksiä, joilla on samalla tavalla arvoa luovia prosesseja tai resursseja tai jotka valmistavat samaa tuotetta. Helpoin tapa löytää toimialan rajat on käyttää rajaavana tekijänä yritysten tarjoaman tuotteen tai palvelun yhteneväisyyttä. Tuotepe-

rusteinen toimialan määrittely onkin tavanomaisin käytössä oleva tapa, vaikkei kuitenkaan ongelmaton (Riihinen 1999, 16).

Toimiala-analyysin sudenkuoppa voidaan kuitenkin pitää sen määrittelyn vaikeutta, missä kulkee yksittäisen toimialan rajat, mitä tulisi ottaa mukaan ja mitä jättää pois. Epätäydellinen toimialamäärittelmä johtaa epätäydelliseen analyysiin ja epätarkkoihin ennusteisiin (Riihinen 1999, 16).

3.3 Yritysanalyysi

Yritysanalyysi on analyysi muodoista syvällisin. Sillä tarkoitetaan koko yrityksen toiminnan analyysia. Laajimmillaan se kattaa paitsi talouden, johdon ja tuotteet, myös yrityksen toimintaympäristön ja sen kehitysnäkymät. Siinä pyritään selvittämään yrityksen taloudelliseen menestykseen vaikuttaneet syyt yrityksen liiketoiminnan tasolla. Tietoa menestykseen vaikuttaneista syistä jalostetaan edelleen ja käytetään hyväksi laadittaessa tilinpäätös- ja tunnuslukutasoennusteita yrityksen tulevasta kehityksestä (Niskanen & Niskanen 2003, 9; Salmi 2005, 92-93).

4 Yritysten välisen vertailtavuuden ongelmat

Tilinpäätöksen lukemisen ja analysoinnin kohokohtana on yleensä vertailu yritysten välillä. Kaikista luotettavimpia vertailukohteita ovat yritykset, jotka toimivat samalla toimialalla (Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 89).

Yritysten käyttämiin laskentaperiaatteisiin ja toiminnan laatuun saattaa liittyä seikkoja, jotka vaikeuttavat yritysten välistä vertailtavuutta. Toiset tunnusluvut soveltuvat vertailuun toisia tunnuslukuja huonommin ja jotkut toisia paremmin. Tärkeintä on kuitenkin, että vertailtaessa perehtyy sekä tilinpäätöksiin ja mittareihin että tutkittavaan yritykseen. Parhaiten vertailu onnistuu, jos seurattavana on yrityksen monen vuoden kehitys, jotta voidaan seurata sekä yhden yrityksen kehitystä että vertailla sitä kilpailijoihin (Leppiniemi & Leppiniemi 2000, 89).

4.1.1 Laskentaperusteiset erot

Yksi yritysten välistä vertailukelpoisuutta haittaava tekijä on laskentaperusteiden erot. Tämä tarkoittaa sitä, että kirjanpitolainsäädäntö mahdollistaa useita vaihtoehtoisia menettelytapoja. Silloin, kun vaihtoehdot koskevat arvostus- ja jaksotusongelmien ratkaisuja, yritysten tuloserot saattavat johtua erilaisista laskentaperiaatteiden valinnoista, eivätkä välttämättä yritysten menestymiseroista. On kuitenkin todettava, että vaikka tilinpäätöksen laatijalla on käytössään useita valinnaisia menettelytapoja, laskennan johdonmukaisuutta ja vertailukel-

poisuutta ei näiden johdosta kuitenkaan menetetä. Johtuen siitä, että kirjanpitolaissa on määrätty eräitä yleisiä periaatteita, joita kaikkien kirjanpitovelvollisten on noudatettava. Yksi periaatteista on johdonmukaisuus menettelytapojen noudattamisessa. Valinnat voidaan tehdä lähtökohtaisesti vain kerran, sen jälkeen menettelytapaa tulee johdonmukaisesti noudattaa tilikaudesta toiseen ja liiketapahtumasta toiseen (Salmi 2000, 91). Jos menettelytapaa halutaan myöhemmin muuttaa, muutostilikauden vertailukelpoisuus edelliseen tilikauteen on varmistettava liitetiedoissa. Lisäksi liitetiedoissa on selostettava, miksi muutos tehtiin ja mitkä ovat sen vaikutukset (Leppiniemi 2007).

4.1.2 Tilinpäätösten luotettavuus

Yritysten välinen arviointi tilinpäätösten pohjalta perustuu yleensä tunnuslukuihin. Tunnuslukuja käytettäessä tulee ennen johtopäätösten tekemistä arvioida tunnuslukujen luotettavuutta. Tunnusluvut lasketaan tilinpäätöksistä ja tilinpäätös puolestaan perustuu kirjanpitoon. Näin ollen tunnusluvut eivät voi olla sen luotettavampia kuin itse kirjanpitoaan. Suomessa kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeellisuuksia on pyritty varmistamaan lainsäädännön avulla. On säädetty laaja tilintarkastuspakko, sekä laaja velvoite käyttää ammattitilintarkastajia. Huolimatta monista hyvistä pyrkimyksistä, tarkoituksenaan varmistaa tilinpäätösten luotettavuus, käytännössä elämässä on kuitenkin mahdollisuus saada käsiinsä virheellisesti laadittuja tilinpäätöksiä. Sellaisista laskettavat tunnusluvut tietenkin johtavat virheellisiin johtopäätöksiin. Virheiltilä voidaan kuitenkin pyrkiä suojautumaan tarkastelemalla ensin tilinpäätös tarkoin läpi ennen kuin siitä lasketaan tunnuslukuja ja tehdään johtopäätöksiä (Salmi 2000, 92-93).

5 Kilpailija-analyysi

Kilpailustrategiaan sisältyy olettaimus, että yritys saavuttaa tilan, jossa sen vahvat puolet tulevat esiin niin, että yritys eroaa kilpailijoistaan. Tästä seuraa, että strategian määrittelyn keskeisin asia on tarkan kilpailija-analyysin tekeminen. Kilpailija-analyysin tarkoituksena on laatia tarkka kuvaus kunkin kilpailijan mahdollisista tulevista toimenpiteistä ja kunkin kilpailijan todennäköisistä reaktioista muiden yritysten mahdollisesti aloittamiin strategiatoimiin. Analyysiin täytyy myös sisällyttää kunkin kilpailijan todennäköinen reaktio alalla tapahtuviin muutoksiin ja muihin mahdollisiin ympäristötekijöihin (Latvala 1999, 22).

Kilpailija-analyysi tarkoittaa sellaista tiedonhankintaa ja analyysia, jossa kohteena on yleensä koko yritys tai toimiala. Varsinkin tavoitteiden asettamisessa käytetään erilaisia toimialalta ja kilpailijoista laskettuja tunnuslukuja paljon hyödyksi. Benchmarking eli kilpailija vertailu tarkoittaa sitä, että tarkastellaan samalla toimialalla toimivien kilpailijoiden toimintatapoja ja

tavoitetasoja, verrataan niitä omiin aikaansaannoksiin ja tehdään johtopäätöksiä eroista ja suunnitellaan toimenpiteitä mahdollisten erojen umpeen kuromiseksi (Salmi 2005, 195-196).

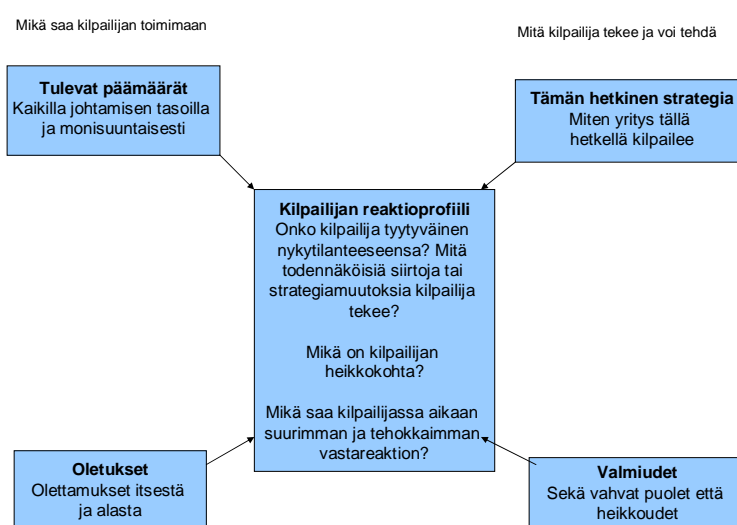
Yrityksen tilinpäätös toimii tiedonlähteenä ulkoisille sidosryhmille. Niin sijoittajat, rahoittajat, viranomaiset, asiakkaat kuin tavarantoimittajat käyttävät hyväkseen tilinpäätöksen tietoa ja arvioidessaan yrityksen taloudellista suorituskykyä ja ennustaessaan sen kehitystä. Miksei itse yrityksen johtokin käyttäisi näistä saatavia tietoja hyödyksi ja vertailisi kilpailijoita omiin tilinpäätöksen lukuihin (Niskanen & Niskanen 2003, 13-17).

5.1 Kilpailija-analyysin menetelmät

Taloudellista menestystä voidaan arvioida kahdella tavalla. Yrityksen tämänhetkisen toiminnan ja tehtyjen investointien kannattavuutta voidaan arvioida yrityksen pörssikurssia seuraamalla. Toteutunutta menestystä taas voidaan arvioida tilinpäätöksien avulla (Sauliala 2003, 24). Tätä toteutuneen menestyksen arviointia käytetään tämän opinnäytetyön analyysissa.

5.1.1 Porterin kilpailija-analyysimalli

Yrityksen asemaa markkinoilla taas pyritään arvioimaan kilpailuetupohjaisella arvioinnilla (Sauliala 2003, 31). Kilpailuetuviitekehys on Porterin 1980-luvulla kehittämä malli, jonka tavoitteena on luoda helposti ymmärrettävä ja hahmotettava yleiskuva siitä, mitä kilpailija-analyysi on ja miten sitä tulisi toteuttaa. Malli toimii kilpailijatiedon keräämisen ohjaajana sekä mallina sen analysoinnille ja hyväksikäytölle (Mäki 1996, 8).

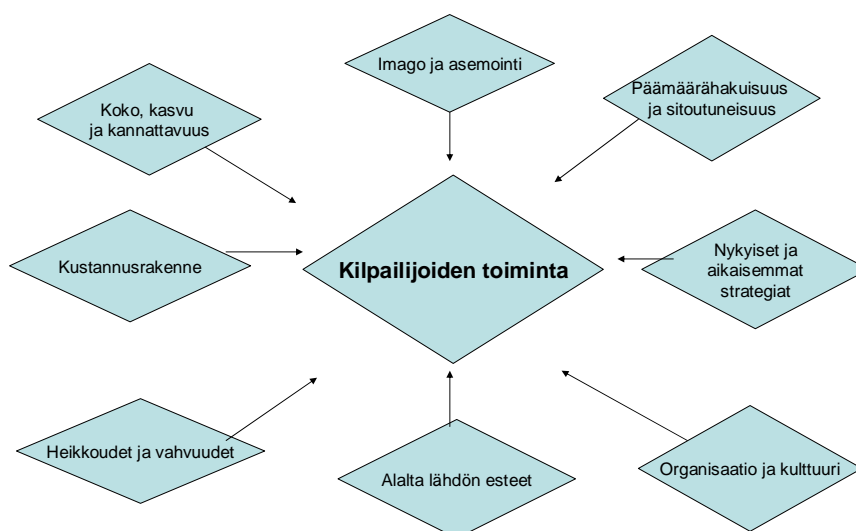
Kuvio 4: Kilpailija-analyysin osa-alueet (Latvala 1999, 24.)

Porter jakaa kilpailija-analyysin neljään osaan sen mukaan, mitä eri alueita yrityksen tulisi kilpailijastaan tuntea. Näitä osia ovat kilpailijan tavoitteet, oletukset, nykyinen strategia ja valmiudet. Tuntemalla ja ymmärtämällä nämä osa-alueet, voidaan kilpailijasta muodostaa reaktioprofiili. Reaktioprofiililla tarkoitetaan mallia, jonka avulla voidaan ymmärtää ja ennustaa kilpailijan käyttäytymistä (Mäki 1996, 8). Nissisen mukaan useimmat yritykset seuraavat ainakin intuitiivisesti kilpailijoidensa vahvuuksia ja heikkouksia (Kuvion 2 oikealla puolella). Vähemmän huomiota sen sijaan käytetään kuvion vasemman puolen asioihin eli sen ymmärtämiseen, mitkä tekijät ovat kilpailijan käyttäytymisen taustalla, mitkä ovat kilpailijan tulevat tavoitteet ja mitkä ovat sen oletukset omasta asemasta toimialalla. Vaikka nämä seikat määräävät kilpailijan tulevaisuuden toimintaa, on niitä vaikeampi tutkia kuin kilpailijan tämänhetkistä käyttäytymistä (Nissinen 1997, 41-42).

5.1.2 Aakerin kilpailija-analyysimalli

Porterin lisäksi on olemassa muitakin kilpailija-analyysissä käytettyjä malleja, näitä on kolme. Voidaan sanoa, että Porterin malli on ollut näiden muiden kilpailija-analyysimallien perusta (Riihinen 1999, 58).

Aakerin ja Porterin kilpailija-analyysit ovat hyvin samanlaiset, niistä löytyy neljä samaa osaluuetta, mutta Aakerin malliin on lisätty myös neljä uutta aluetta (Riihinen 1999, 58).

Kuvio 5: Aakerin kilpailija-analyysimalli

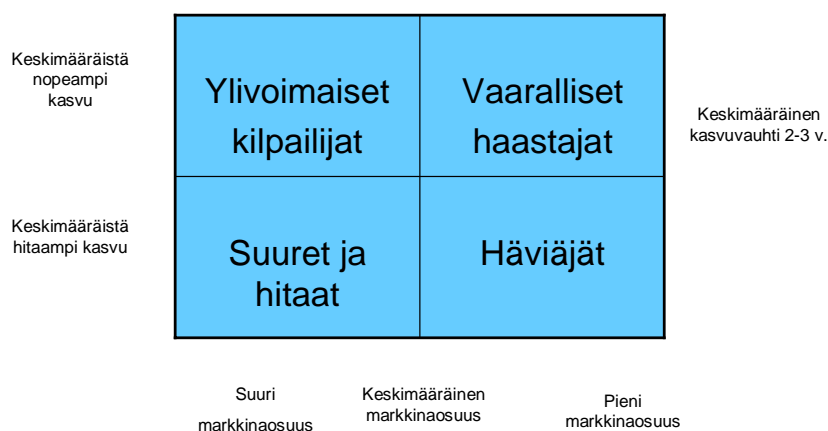
Aakerin kilpailija-analyysimallin yksi osa-alue on koko, kasvu ja kannattavuus. Kilpailijan strategian vireydestä voidaan päätellä paljon seuraamalla sen myyntiä, markkinaosuutta ja yrityksen kasvua (Riihinen 1999, 54).

Tutkimalla yrityksen tavoitteita voidaan arvioida sen päämäärähakuisuutta ja sitoutuneisuutta. Tutkimalla yrityksen mahdollisia aiempia ja nykyisiä strategioita, voidaan kilpailijaa ymmärtää paremmin. Myös tapa tuoda uusi tuote markkinoille, kertoo paljon yrityksestä (Riihinen 1999, 54).

Itse organisaatiota ja sen kulttuuria voidaan tutkia yrityksen johdon avulla. Selvittämällä johtajien taustoja, kokemusta ja ammattitaitoa voidaan arvioida tulevia toimenpiteitä. Alalta lähdön esteitä voidaan kartoittaa selvittämällä yrityksen resursseja ja sopimuksia henkilöstön kanssa. Heikkouksia ja vahvuuksia voidaan selvittää monesta eri näkökulmasta. Yrityksen kustannusrakenteesta kertoo henkilökunnan ja tuotantoyksiköiden määrä, sekä raaka-ainekustannukset. Markkina-alueen poliittiset esteet vaikuttavat luonnollisesti strategian vaihtamiseen (Riihinen 1999, 55).

5.1.3 Ropen kilpailijakartta

Ropen ja Hautamäen kilpailijakartta poikkeaa täysin Porterin ja Aakerin kilpailija-analyysimalleista.

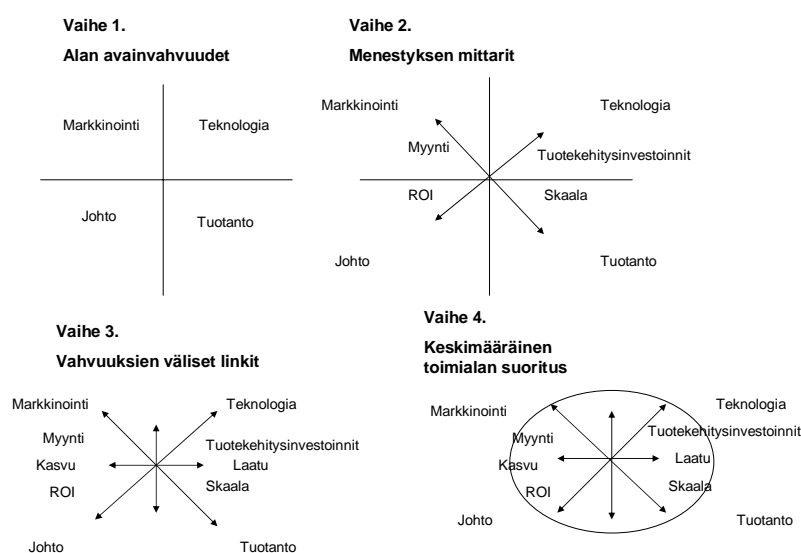

Kuvio 6: Ropen kilpailijakartta

Kuviossa olevan kilpailijakartan avulla voidaan arvioida mitkä kilpailijat ovat toisiinsa nähden ylivoimaisia volyyymikehityksen suhteen. Kartta selkiyttää kilpailukenttää erottelemalla yrityksen avainkilpailijat merkityksettömistä kilpailijoista (Riihinen 1999, 56).

5.1.4 Cvitkovicin profilointimalli

Cvitkovicin profilointimalli kuvaa kilpailijoiden vahvuuksia ja heikkouksia kriittisten kilpailuun vaikuttavien kykyjen ja taitojen suhteen. Profilointimallista saadaan selkeä kuva kilpailijan mahdollisista lähitulevaisuuden siirroista. Profilointimallia voidaan käyttää sekä kvalitatiivisen että kvantitatiivisen aineiston analysoinnissa (Riihinen 1999, 57).

Kuvio 7: Cvitkovicin profilointimalli

Profilointi alkaa vaiheesta yksi, tunnistamalla neljä kilpailuun vaikuttavaa avainvahvuutta: markkinointi, teknologia, johto ja tuotanto. Vaiheessa kaksi jokaiselle osa-alueelle määritetään menestyksen mittari. Kolmannessa vaiheessa tunnistetaan vahvuuksien väliset linkit. Viimeisessä vaiheessa päätetään jokaiselle osa-alueelle toimialan keskimääräinen suoritustaso. Muodostamalla kaikista kilpailijoista profilointi voidaan niiden suoritusta verrata toimialan keskimääräiseen suoritukseen (Riihinen 1999, 57).

5.2 Kilpailija-analyysin käyttö liiketoiminnan apuna

Tekniikan tohtorin Anneli Pirttimäen mukaan yrityksen olemassa ololle voi kostautua, jos se ei kykene tunnistamaan kilpailijaa, joka uhkaa omien tuotteiden markkinoita. Kilpailijaympäris-

tön hahmottaminen, sekä keskeisten kilpailijoiden tunnistaminen ja niiden selkeä määrittely ovat Pirttimäen mukaan kilpailijaseurannan ehdottomia kulmakiviä (Pirttimäki 2000, 17-20, 26, 28, 33).

Kilpailija-analyysin toteuttaminen lähtee usein siitä, että yrityksen johto ei ole tyytyväinen ymmärrykseensä kilpailija ympäristöstään. Määritelläkseen strategisen asemansa suhteessa nykyisiin pääkilpailijoihinsa ja mahdollisiin tuleviin kilpailijoihinsa, yrityksen johdon täytyy alkaa analysoida tarkemmin kilpailijoitansa. Myös strategian laatimisessa ja kehittämisessä on välttämätöntä suuntautua tarkastelemaan yrityksen sisäisten tekijöiden lisäksi myös ulkopuolisia tekijöitä, kuten nykyisiä ja potentiaalisia kilpailijoita (Mero 2007, 23).

Kilpailijoiden määrittelyssä käytetään kahta perustetta, toimialaperustaista määrittelyä sekä markkinaperusteista määrittelyä. Toimialaperustaisessa määrittelyssä perustana on se, että yritykset kilpailevat keskenään, kun niillä on samanlaiset valmistustavat ja samanlaiset tuotteet. Tämä määrittely rajaa kilpailijat saman toimialan yrityksiin. Markkinaperustaisessa määrittelyssä yritykset kilpailevat keskenään, kun niiden tuotteet tyydyttävät saman asiakkaan tarpeen ja voivat siis korvata toisensa (Pirttilä 2000, 17-20, 26, 28, 33).

Liiketoimintaympäristön ja siellä toimivien saman toimialan ja substituuttitoimialojen yritysten jatkuva seuranta on osoittautunut yritysten johtajille vaikeaksi tehtäväksi käytännön työssä. Keskeisten kilpailijoiden määrittämisessä ja kilpailuympäristön hahmottamisessa yrittäjien suurimpana pulmana ei olekaan se, ettei tietoa ja tietämystä niistä olisi. Pikemminkin pulmana on se että tietoa on liikaa. Lisäksi kilpailuympäristö on usein monimutkainen ja muuttuu nopeasti. Näitä ongelmia pystytään jossakin määrin ratkaisemaan panostamalla systemaattiseen kilpailijaseurantaan ja niihin liittyviin järjestelmiin (Pirttilä 2000, 17-20, 26, 28, 33). Michael E. Porterin mukaan kilpailijoiden seuranta vaatii paljon muutakin kuin kilpailijoiden talouden seuranta. On tunnettava kilpailijoiden muutkin alueet kuin vain talouden luvut, joten talouden kannalta tehty kilpailija-analyysi on vain kilpailija-analyysin yksi osa-alue (Porter 1998, 99).

5.3 Kilpailija-analyysin käyttö Samlink Oy:n liiketoiminnassa

Oy Samlink Ab:n talousjohtajan Matti Särkkisen mukaan Samlinkissa on säännöllisen epäsäännöllisesti ennenkin käytetty kilpailija-analyyseja. Niiden avulla on arvioitu aina sen hetkistä tilannetta ja kilpailijoita. Viime vuosien kiireiden takia on päädytty käyttämään Balance Consultingin tekemiä raportteja, sekä seurattu tarjouskilpailuja ja tiedotusvälineitä (Särkkinen 2009).

Tämän hetkisenä tarpeena Särkkisen mukaan onkin saada aikaan tähän taloustilanteeseen tarkoitettu apuväline, jolla pystytään kartoittamaan kilpailijoiden liikkeitä epävakassa taloustilanteessa. Kilpailija-analyysin tavoitteena on tukea kahta päätarkoitusta, auttaa vertailtaessa omaa kilpailukykyä kilpailijoihin ja vertailtaessa omaa kustannustasoa, erityisesti henkilökustannustasoa kilpailijoihin nähden. Nämä kaksi päätarkoitusta siksi, että tämän hetkisen taloustilanteen ollessa epävakaa on hyvä tarkastella kilpailijoiden liikkeitä ja samalla suunnitella omia. Tärkeää on myös, että vaikka irtisanomiset ovatkin tällä hetkellä monissa yrityksissä ajankohtaisia, on It-alalla osajista kilpailua, joten on tärkeää määritellä oma palkkataso kilpailukykyiseksi, muttei kuitenkaan liian korkeaksi (Särkkinen 2009).

6 Tunnuslukuanalyysi

Samlinkissa on ennenkin käytetty taloudellisten tietojen perusteella laskettuja kilpailija vertailuja. Näitä on ostettu Balance Consultingilta ja ne on todettu käyttömahdollisuuksiltaan hyväksi. Ideana olikin nyt saada yrityksen käyttöön samankaltainen työkalu, kuin mitä on saatu Balance Consultingilta. Tämän työkalun avulla saataisiin joka vuosi päivitettyä kilpailija vertailu ajan tasalle.

Analyysi toteutettiin Excel-ohjelmaa käyttäen. Excell taulukkoon luotiin laskukaavat joihin syöttämällä tilinpäätöksien lukuja saadaan joka vuosi ajan tasalla olevaa tietoa kilpailija tilanteesta. Vertailuarvona on käytetty sekä lukujen keskiarvoa, että mediaania eli keskimmäistä lukua. Tämä siksi, että joissakin arvoissa yksi yritys on eronnut suuresti muista ja tämän takia keskiarvo ei välttämättä ole paras mahdollinen arvo kuvaamaan yritysten eroja.

Käytettävät tunnusluvut valittiin toimeksiantajan avulla tukemaan Samlinkin tarvitsemää tietoa Samlinkin kustannustehokkuudesta ja kilpailijoiden liikkeiden havaitsemisesta. Opinnäytetyöhön valitut tunnuslukuvertailut olen tiivistänyt seitsemään mielestäni tärkeimpään tunnuslukuun, joita nyt opinnäytetyössäni analysoin. Luvut kuvaavat mielestäni hyvin, sitä mitä on alun perin lähdetty etsimään, kustannustehokkuutta kannattavuuden näkökulmasta ja Samlinkin palkkatason suuruutta.

Tunnusluvut on valittu perustuen toimeksiantajan tarpeisiin saada tietää kustannustehokkuudesta ja palkkakuluista. Analyysissä tarkastellaan yritysten kokoa henkilömäärän perusteella, yrityksen kustannustehokkuutta palkkojen ja kannattavuuden avulla. Analyysiin on otettu mukaan myös yrityksen maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut, jotka myös tietyllä tavalla kertovat yrityksiensä kustannustehokkuudesta. Varsinkin Quick ratio on tämän hetkisen taloustilanteen kannalta oleellinen mitattava tunnusluku.

6.1 Toiminnan volyyymi

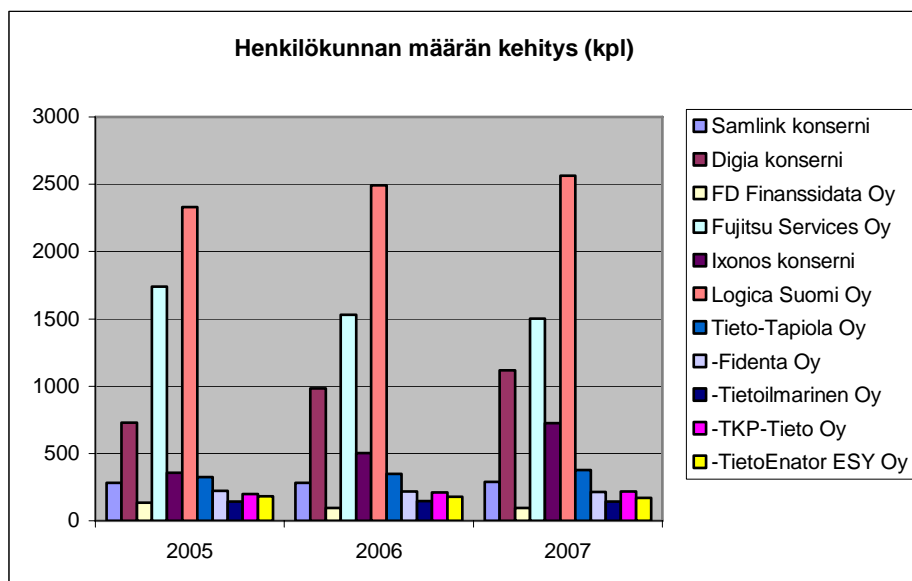
Tässä osiossa käsitellään tutkitun yritysjoukon toiminnan laajuuden eli volyymin kehitystä. Toiminnan laajuutta voidaan tarkastaa monella eri luvulla, näitä ovat esimerkiksi, liikevaihto, taseen suuruus, henkilökunnan määrä, sekä investointiaste.

6.1.1 Henkilömäärä

Henkilöstö on hyvä mittari kuvaamaan yrityksen kokoa. Yrityksen henkilöstön määrä kertoo yrityksen todellisen koon ja antaa viitteitä, siitä minkä kokoisesta liiketoiminnasta on kysymys.

	2005	2006	2007
Samlink konserni	282	282	291
Digia konserni	731	981	1116
FD Finanssidata Oy	134	96	97
Fujitsu Services Oy	1738	1528	1503
Ixonos konserni	355	503	726
Logica Suomi Oy	2331	2491	2565
Tieto-Tapiola Oy	323	350	378
TietoEnator konserni	13213	14414	15588
-Fidenta Oy	222	218,5	214,5
-Tietoilmariinen Oy	144	148	143
-TKP-Tieto Oy	199	210	218
-TietoEnator ESY Oy	181	179	170

Taulukko 1: Henkilöstömäärä (kpl)

Kuvio 8: Henkilökunnan määrän kehitys (kpl)

Samlinkin henkilöstömäärä on kohonnut tarkasteluvuosien aikana niukasti, sen kilpailijoiden nostaessa tai laskiessa reilusti enemmän henkilöstöään. Niukka kohoaminen ja työntekijöiden pysyvyys kertovat selvästi siitä, että Samlink on pitkäaikaisten työsuhteiden yritys. Yrityksessä selvästi viihdytään, koska henkilöstön määrän vaihtuvuus on pientä. Samlinkin henkilöstön määrästä voidaan myös tehdä johtopäätös, että se ei ole suuri yritys, mutta keskikokoinen kilpailijoihinsa nähden kuitenkin.

6.1.2 Liikevaihdon muutos

Yrityksen liikevaihto koostuu yrityksen varsinaiseen toimintaan kuuluvien tuotteiden ja palveluiden myyntituotoista, josta on vähennetty myönnettyt alennukset, arvonlisäverot ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot. Liikevaihdolla mitataan yrityksen markkinaosuusia ja sen muutoksen perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä yrityksen myynnin kehityksestä (Niskanen & Niskanen 2003, 29-30).

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	3 %	-1,6 %	15,5 %	7 %
Digia konserni	131,2 %	40,4 %	24,6 %	65 %
FD Finanssidata Oy	-37,8 %	-14,6 %	-0,6 %	-18 %
Fujitsu Services Oy	12,9 %	4,9 %	-4,0 %	5 %
Ixonos konserni	12,0 %	43,0 %	51,2 %	35 %
Logica Suomi Oy	516 %	13 %	10 %	180 %
Tieto-Tapiola Oy	12,0 %	24,1 %	16,6 %	18 %
TietoEnator konserni	3,0 %	4,8 %	7,6 %	5 %
-Fidenta Oy	-0,2 %	1,2 %	11,9 %	4 %

-Tietoilmari Oy		28,5 %	-1,5 %	14 %
-TKP-Tieto Oy	6,3 %	17,3 %	-1,8 %	7 %
-TietoEnator ESY Oy	-8,0 %	6,2 %	-11,3 %	-4 %
Keskiarvo	59 %	14 %	10 %	

Taulukko 2: Liikevaihdon kasvu (%)

Samlinkin liikevaihdon kasvu on ollut heikkoa vuosina 2005 ja 2006. Vuonna 2007 se on kuitenkin lähtenyt kasvuun ja onkin kohonnut yli kilpailijoiden keskiarvon. Myynti on siis kasvanut huomasti vuoden 2007 aikana.

6.2 Toiminnan tehokkuus

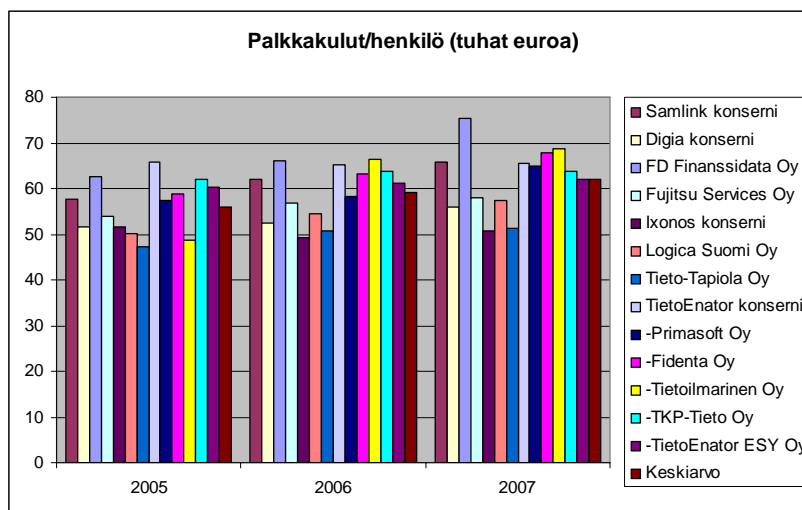
Tässä osiossa käsitellään tutkitun yritysjoukon toiminnan tehokkuutta. Toiminnan tehokkuutta voidaan tarkastella tilinpäätös tietojen avulla monella tavalla, näitä ovat esimerkiksi palkkakuluprosentin kehitys, liiketoiminnan muiden kulujen kehitys, käyttökateprosentin keskiarvoja hajonta, liiketulosprosentin kehitys, vaihto-omaisuus, jalostusarvo, sekä liikevaihto tai palkkakulut per henkilö.

6.2.1 Palkkakulut/henkilö

Palkkakulut per henkilö tunnusluku kertoo, kuinka suuri kulu yhdestä työntekijästä koituu yritykselle vuositasolla. Palkkojen lisäksi sosiaaliturvamaksut, henkilövakuutusmaksut, lomapalkkavaraukset, bonusvaraukset sekä eläkekulut sisältyvät palkkakuluihin. Tunnusluku kuvaa siis sekä palkkatasoa että työsuhteiden tyyppiä. Balance Consultingin mukaan yrityksen korkea palkkataso ei välttämättä ole heikko asia, mikäli yrityksen kannattavuus on hyvä. Tällöin henkilökuluja voi kasvattaa esimerkiksi maksetut tulospalkkiot (Balance Consulting 2008).

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	57,8	62	65,8	61,9
Digia konserni	51,5	52,4	55,8	53,2
FD Finanssidata Oy	62,6	66,2	75,3	68,0
Fujitsu Services Oy	53,8	56,7	58,1	56,2
Ixonos konserni	51,5	49,4	50,6	50,5
Logica Suomi Oy	50,2	54,4	57,3	54,0
Tieto-Tapiola Oy	47,2	50,6	51,4	49,7
TietoEnator konserni	65,9	65,1	65,5	65,5
-Primasoft Oy	57,3	58,4	64,8	60,2
-Fidenta Oy	58,9	63,3	67,8	63,3
-Tietoilmari Oy	48,6	66,5	68,8	61,3
-TKP-Tieto Oy	61,9	63,9	63,8	63,2
-TietoEnator ESY Oy	60,3	61,3	62,1	61,2
Keskiarvo	56,0	59,2	62,1	

Taulukko 3: Palkkakulut/henkilö (tuhatta euroa)

Kuvio 9: Palkkakulut/henkilö (tuhat euroa)

Lama on tällä hetkellä iso uutinen mediassa ja tästä johtuen Samlinkin johto osoitti jo työn alussa kiinnostuksensa kilpailijoidensa palkkatasoon. It-alalla on kuitenkin todettu, että vaikka monet yritykset irtisanovatkin henkilöstöään, on ohjelmoijille ja muille IT-alan osaajille silti kysyntää. Samlinkille oli tämän johdosta tärkeää saada tietää oman yrityksen palkkataso ja verrata sitä kilpailijoihin. Tänä päivänä on tärkeää pystyä kilpailemaan palkkatasosta, mutta yrityksen pyrkiessä tappion sijasta voittoon on myös hyvä, että kulut pysyvät kurissa jotta katettakin kertyisi.

Taulukkoa analysoidessa voidaan todeta Samlinkin palkkatason olevan jokaisena tarkasteluvuotena yli kilpailijoiden keskiarvon. Tämä kertoo, että Samlink tarjoaa kilpailukykyistä palkkaa, mutta ei kuitenkaan maksa työstä kohtuutonta korvausta. Tarkastelu ajanjaksosta voidaan myös huomata, että Samlinkin henkilöstökulut/vuosi on noussut tasaisesti vuosi vuodelta, johtuen henkilöstön määrän kasvusta sekä vuosittaisista palkankorotuksista.

6.2.2 Palkkakuluprosentin kehitys

Palkkakuluprosentin kehitys kuvaa yrityksen käyttämiä henkilöstökuluja verrattuna liikevaihtoon. Tämä kustannuserä on keskeinen, jos mitataan kustannustehokkuutta ja henkilöstökulujen kasvua. Samaan kilpailuryhmään kuuluvien yritysten henkilöstökuluihin kuluva liikevaihtoon osuus voi kuitenkin vaihdella suurestikin. Tähän on syynä erilaisten automaatioasteiden ohella se, että toiset yritykset hankkivat palveluina sellaiset työt, jotka toiset yritykset teettävät omilla työntekijöillään. (Balance Consulting 2008)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	30,6 %	33,3 %	31,6 %	32 %
Digia konserni	62,2 %	60,5 %	58,9 %	61 %
FD Finanssidata Oy	20,0 %	17,8 %	20,5 %	19 %
Fujitsu Services Oy	32,4 %	35,6 %	33,4 %	34 %
Ixonos konserni	66,8 %	63,4 %	62,0 %	64 %
Logica Suomi Oy	49,5 %	50,8 %	50,3 %	50 %
Tieto-Tapiola Oy	28,9 %	27,0 %	25,5 %	27 %
TietoEnator konserni	59,7 %	57,0 %	57,6 %	58 %
-Primasoft Oy	38,7 %	39,0 %	34,7 %	37 %
-Fidenta Oy	56,0 %	58,6 %	55,1 %	57 %
-TietoIlmarinen Oy	48,6 %	53,1 %	54,0 %	52 %
-TKP-Tieto Oy	47,0 %	43,6 %	46,0 %	46 %
-TietoEnator ESY Oy	50,3 %	47,6 %	51,7 %	50 %
Keskiarvo	45 %	45 %	45 %	

Taulukko 4: Palkkakuluprosentin kehitys (%)

Palkkakuluprosentin kehitys on Samlinkilla pysynyt tasaisena kolmen viimeisen vuoden aikana. Voidaan myös huomata, että sen kasvu on alle kilpailijoiden keskiarvon. Samlink tosin hankkii monet työt palveluina ja tästä johtuen sen kulut ovat kasvaneet tasaisesti. Luvuista voidaan todeta, että Samlinkilla on liikevaihtoon suhteutettuna kohtuullisen kokoiset palkkakulut.

6.3 Toiminnan kannattavuus

Tässä tutkimuksen osassa on käsitelty tutkitun yritysjoukon toiminnan kannattavuutta. Yrityksien kannattavuutta voidaan mitata monella eri tapaa, näitä tapoja ovat esimerkiksi rahoitus-tulosprosentin kehitys, nettotulosprosentin kehitys, sekä pääoman tuottoa kuvaavilla mittareilla.

6.3.1 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti kuvaa, kuinka paljon yritys on saanut aikaan tuottoa pääomalle, joka siihen on ollut sijoitettuna tilikauden aikana. Sijoitettu pääoma sisältää omistajien sijoittaman oman pääoman lisäksi rahoittajien sijoittamat vieraat pääomat. Tunnusluku mittaa hyvin yrityksen suhteellista kannattavuutta ja soveltuu Yritysneuvottelukunnan mukaan tulosprosentteja paremmin yritysten välisiin vertailuihin (Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 59).

Yleinen ohjearvo sijoitetun pääoman tuottoprosentille on:

yli 15 % hyvä

9 - 15 % tyydyttävä

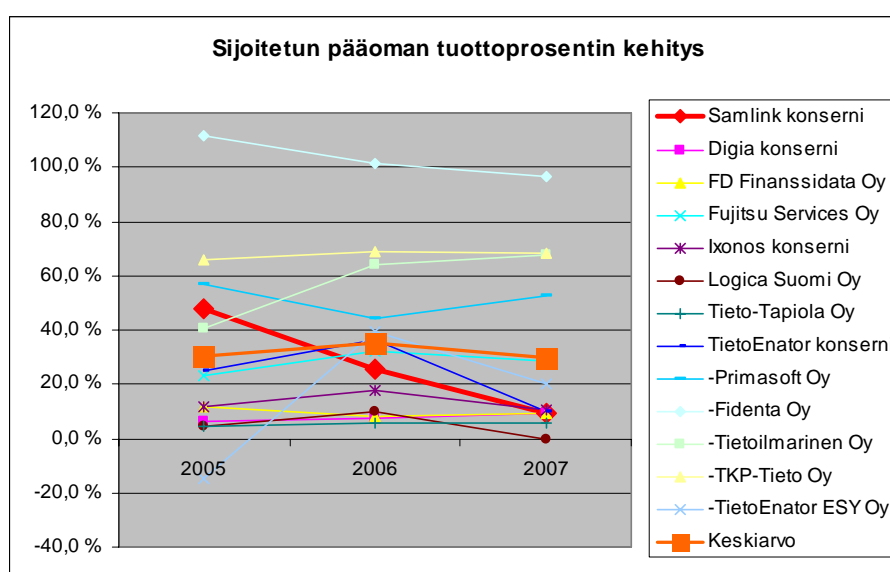
0 - 9 % välttävä

alle 0 % heikko

(Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 68).

	2005	2006	2007	KA	Mediaani
Samlink konserni	47,8 %	25,8 %	9,3 %	27,6 %	25,8 %
Digia konserni	6,1 %	7,6 %	9,2 %	7,6 %	7,6 %
FD Finanssidata Oy	11,7 %	8,1 %	9,0 %	9,6 %	9,0 %
Fujitsu Services Oy	23,1 %	32,0 %	28,4 %	27,8 %	28,4 %
Ixonos konserni	11,7 %	17,8 %	10,6 %	13,4 %	11,7 %
Logica Suomi Oy	4,3 %	10,0 %	-0,5 %	4,6 %	4,3 %
Tieto-Tapiola Oy	4,5 %	6,0 %	5,5 %	5,3 %	5,5 %
TietoEnator konserni	25,0 %	36,3 %	9,7 %	23,7 %	25,0 %
-Primasoft Oy	56,8 %	44,2 %	52,7 %	51,2 %	52,7 %
-Fidenta Oy	111,7 %	101,3 %	96,8 %	103,2 %	101,3 %
-Tietoilmariinen Oy	40,8 %	64,0 %	67,6 %	57,5 %	64,0 %
-TKP-Tieto Oy	65,9 %	68,7 %	68,3 %	67,6 %	68,3 %
-TietoEnator ESY Oy	-15,0 %	39,3 %	20,2 %	14,8 %	20,2 %
Keskiarvo	30,3 %	35,4 %	29,8 %		
Mediaani	23,1 %	32,0 %	10,6 %		

Taulukko 5: Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (%)

Kuvio 10: Sijoitetun pääoman tuotto prosentin kehitys

Kuten taulukosta 4 voidaan havaita, on Samlinkin Sijoitetun pääoman tuotto prosentti laskenut tarkasteluajanjakson aikana roimasti. Vuonna 2005 se on vielä ollut paljon korkeammalla kuin kilpailijoiden keskiarvo sinä vuonna, mutta jo vuonna 2006 se on laskenut yli 20 prosenttiyksikköä. Kun tarkastellaan Samlinkin tase eriä ja tuloslaskelmaa voidaan havaita, että tähän laskuun on vaikuttanut monikin asia. Samlinkin omat varat ovat laskeneet tasaisesti tarkasteluajanjaksolla, mutta korolliset velat ovat kuitenkin nousseet jonkin verran, eivät kuitenkaan ihan samassa suhteessa. Suurin muutoksen aiheuttaja kuitenkin varmasti on nettotuloksen suuri lasku vuoden 2005 3,6 miljoonasta 2007 vuoden reiluun 0,2 miljoonaan euroon. Tämä luultavasti on saanut luvun laskemaan matalammalle tasolle. Nyt olisikin hyvä saada tulosta nousemaan, koska rahoituskulut ja verot kuitenkin ovat pysyneet samalla tasolla.

Toisaalta Samlinkin osalta kysymys voi myös olla siitä, että asiakkaalle halutaan tarjota halvempia hintoja pääoman tuoton sijaan, jolloin tämä tuotto prosenttin kehitys on ollut harkittu teko.

Taulukkoon neljä on myös laskettu lukujen keskiluku eli mediaani, koska Fidenta Oy:n luku poikkeaa suuresti muiden yritysten arvoista. Vuoden 2007 mediaani näyttääkin meille sen, että keskiarvo ei oikeastaan olekaan paras mahdollinen vertaus arvo.

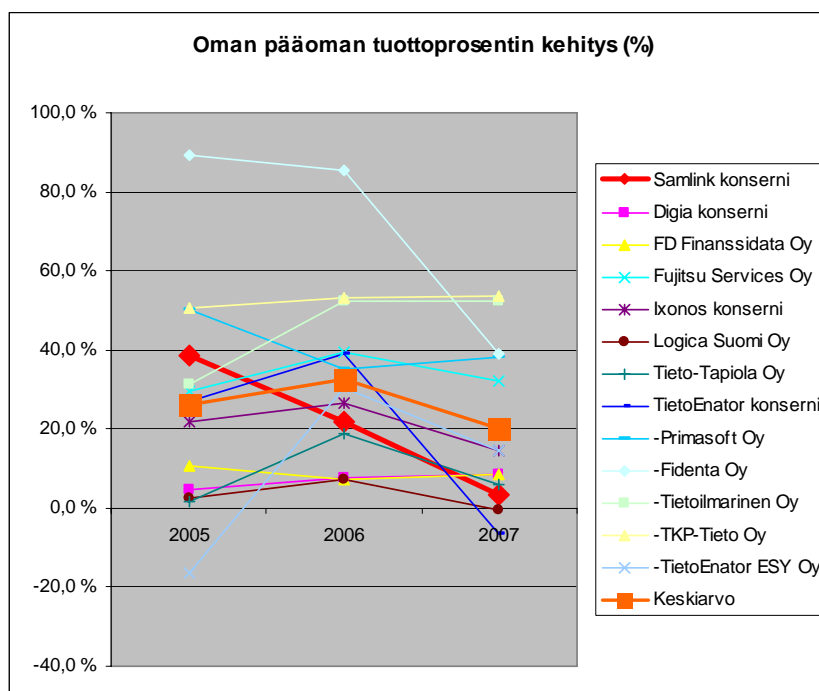
6.3.2 Oman pääoman tuotto prosentti

Oman pääoman tuotto prosentti kuvaa yrityksen tuottamaa tuottoa omistajien sijoittamille pääomille. Oman pääoman tuotto prosentti lasketaan omapääoma suhteutettuna nettotulokseen. Oman pääoman tuotto vaatimus riippuu aina omistajien asettamista tavoitteista, eli jos liiketoimintaan sisältyy paljon riskejä, on tuotto vaatimus yleensä suurempi.

	2005	2006	2007	KA	Mediaani
Samlink konserni	38,8 %	21,9 %	3,5 %	21,4 %	21,9 %
Digia konserni	4,5 %	7,7 %	8,6 %	6,9 %	7,7 %
FD Finanssidata Oy	10,7 %	7,4 %	8,4 %	8,8 %	8,4 %
Fujitsu Services Oy	29,7 %	39,4 %	32,0 %	33,7 %	32,0 %
Ixonos konserni	22,0 %	26,8 %	14,6 %	21,1 %	22,0 %
Logica Suomi Oy	2,6 %	7,1 %	-0,6 %	3,0 %	2,6 %
Tieto-Tapiola Oy	1,5 %	18,8 %	6,0 %	8,8 %	6,0 %
TietoEnator konserni	26,9 %	39,2 %	-6,5 %	19,9 %	26,9 %
-Primasoft Oy	50,1 %	35,2 %	38,0 %	41,1 %	38,0 %
-Fidenta Oy	89,1 %	85,3 %	39,0 %	71,1 %	85,3 %
-Tietoilmariinen Oy	31,1 %	52,4 %	52,3 %	45,3 %	52,3 %
-TKP-Tieto Oy	50,8 %	53,3 %	53,7 %	52,6 %	53,3 %

-TietoEnator ESY Oy	-16,5 %	30,5 %	14,4 %	9,5 %	14,4 %
Keskiarvo	26,3 %	32,7 %	20,3 %		
Mediaani	27 %	30 %	14 %		

Taulukko 6: Oman pääoman tuotto prosentti (%)

Kuvio 11: Oman pääoman tuotto prosenttien kehitys

Samlinkin oman pääoman tuotto prosentti on tarkastelu ajanjakson aikana pudonnut roimasti. Vuonna 2005 se on vielä pysytellyt kilpailijoiden keskiarvoa korkeammalla, mutta lähtenyt jo vuonna 2006 suureen laskuun. Suurin syy tässä voi varmasti olla se, että Samlinkin omistajat ovat samalla sen asiakkaita ja tuotto vaatimushan riippuu omistajien asettamista tavoitteista. Omistajien ollessa asiakkaita heillä on mahdollisuus saada tuotot myös näkymään hinnoissa ja tästä selvästi on kyse Samlinkin kohdalla. Omistajat ovat halunneet pitää asiakkaina hintatason alhaisena ja tästä johtuen oman pääoman tuotto on ollut alhaisempi.

Taulukkoon on myös laskettu mediaani, koska yritysten arvot poikkeavat suuresti toisistaan. Mediaanilla laskettuna yritysten yhteisarvo on paljon pienempi, kuin keskiarvo. Silti Samlinkin arvo jää alhaisemmaksi, kuin kilpailijoiden arvoista laskettu mediaani.

6.4 Maksuvalmius

Tässä osiossa tarkastellaan tutkitun yritysjoukon maksuvalmiutta. Maksuvalmiuden tunnuslukuja on olemassa muitakin kuin tässä käytetty Quick ration. Näitä tunnuslukuja ovat esimerkiksi Current ration, nettokäyttöpääomaprocentti, sekä käyttöpääomaerien kiertoajat (Niskanen & Niskanen 2003, 117-123).

Quick ratio on lyhytaikaisen maksuvalmiuden mittari. Siitä käytetään myös nimitystä happotesti. Tämä tunnusluku mittaa yrityksen likviditeettiä ankarammin kuin Current ratio, koska tunnusluvun laskennassa ei oteta huomioon vaihto-omaisuutta, jota IT-alan toimijoilla ei edes yleensä ole. Varastojen puuttuessa on tällä toimialalla turha edes tarkastella Current rationia (Niskanen & Niskanen 2003, 120).

Quick ratio mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella. Taantumana nyt Suomessa ajankohtainen on hyvä, että yrityksellä on rahoitusomaisuutta sen verran, että tilausten ja töiden vähentyessä voidaan hetki pärjätä jo olemassa olevilla varoilla. Quick rationin laskentakaavassa rahoitusomaisuus, rahoitusarvopaperit ja lyhytaikaiset saamiset jaetaan lyhytaikaisilla veloilla.

Yleisenä ohjearvona on:

yli 1 = hyvä

0,5-1 = tyydyttävä

alle 0,5 = heikko

(Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 66).

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	2,1	1,5	1,5	1,7
Digia konserni	1,4	1,5	1,9	1,6
FD Finanssidata Oy	1,9	1,4	1,2	1,5
Fujitsu Services Oy	1,4	2,4	2,0	1,9
Ixonos konserni	1,2	1,4	1,1	1,2
Logica Suomi Oy	0,8	2,7	2,1	1,9
Tieto-Tapiola Oy	0,6	0,3	0,3	0,4
TietoEnator konserni	1,0	0,4	1,1	0,8
-Primasoft Oy	1,4	1,3	1,3	1,3
-Fidenta Oy	2,2	1,6	1,6	1,8
-Tietoilmariinen Oy	2,1	2,4	2,4	2,3
-TKP-Tieto Oy	2,8	2,5	2,7	2,7
-TietoEnator ESY Oy	1,8	2,2	2,2	2,1
Keskiarvo	1,6	1,7	1,7	

Taulukko 7: Quick ratio

Tarkasteltaessa Samlinkin ja sen kilpailijoiden Quick ration arvoja voidaan todeta, että niiden keskiarvot tarkasteluajanjaksolla ovat olleet reilusti hyvän rajan yläpuolella. Voidaan siis

todeta, että näillä yrityksillä on keskiarvollisesti todella hyvä kyky suoriutua lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudellaan, jos tarve niin vaatii.

Samlinkin yksittäisiä lukuja tarkasteltaessa, voidaan huomata sen Quick rationin laskeneen vuodesta 2005. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi laskenut niin paljon, että olisi huolta asiaan. Arvo on pysynyt 1.0 yläpuolella ja on hyvä. Arvo on kuitenkin alle kilpailijoiden keskiarvon ja siten on hyvä tarkastella asiaa lähemmin. Samlinkin tasetta katsoessa voidaan todeta, että sen lyhytaikaiset velat ovat näiden tarkasteltavien vuosien aikana nousseet noin kahdella miljoonalla eurolla per vuosi. Kun taas rahat ja pankkisaamiset ovat vuosien aikana tasaisesti laskeneet, mutta lyhytaikaiset saamiset kuitenkin hieman nousseet. Velkojen huima noususuhdanne on tietysti vaikuttanut lyhytaikaiseen maksuvalmiuteen. Tähän voisi tietenkin olla lääkkeenä yrittää saada lyhytaikaisia saamisia nopeammin muutettua rahaksi, jotta näitä rahoja voitaisiin käyttää nopeammin ostovelkojen ja siirtovelkojen kuittaamiseen.

Itse velkojen nousun syy ei tilinpäätösinformaatiosta käy ilmi. Toimintakertomuksessa esiintyvistä selvityksestä voi kuitenkin päätellä, että koska Samlinkin asiakaskunta on vuoden 2006 aikana kasvanut suuresti, on tämä myös syynä ostovelkojen ja siirtovelkojen suhteellisen nousuun.

6.5 Omavaraisuus

Tässä osiossa kuvataan tutkittujen yritysten omavaraisuutta. Yrityksen omavaraisuusaste on yksi keskeisimpiä yrityksen vakavaraisuuden mittareita, sen avulla voidaan arvioida yrityksen tappion sietokykyä, sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä (Niskanen & Niskanen 2003, 130-131).

Yrityksen vakavaraisuutta voidaan myös kuvata muillakin mittareilla, näitä mittareita ovat esimerkiksi gearing-prosentti, suhteellinen velkaantuneisuus, sekä korkojen hoitokate (Niskanen & Niskanen 2003, 132-135).

Omavaraisuusaste lasketaan suhteuttamalla oma pääoma taseen loppusummaan. Taseen loppusummasta kuitenkin vähennetään saadut ennakot, joihin yleensä sisältyy keskeneräinen työ tai projekti, joita IT-alalla on paljon (Niskanen & Niskanen 2003, 131).

Omavaraisuusaste nimensä mukaisesti kertoo sen, missä määrin yrityksen omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla. Ohjeellinen yleinen asteikko omavaraisuusasteelle on:

Hyvä > 40 %

Tyydyttävä 20-40 %

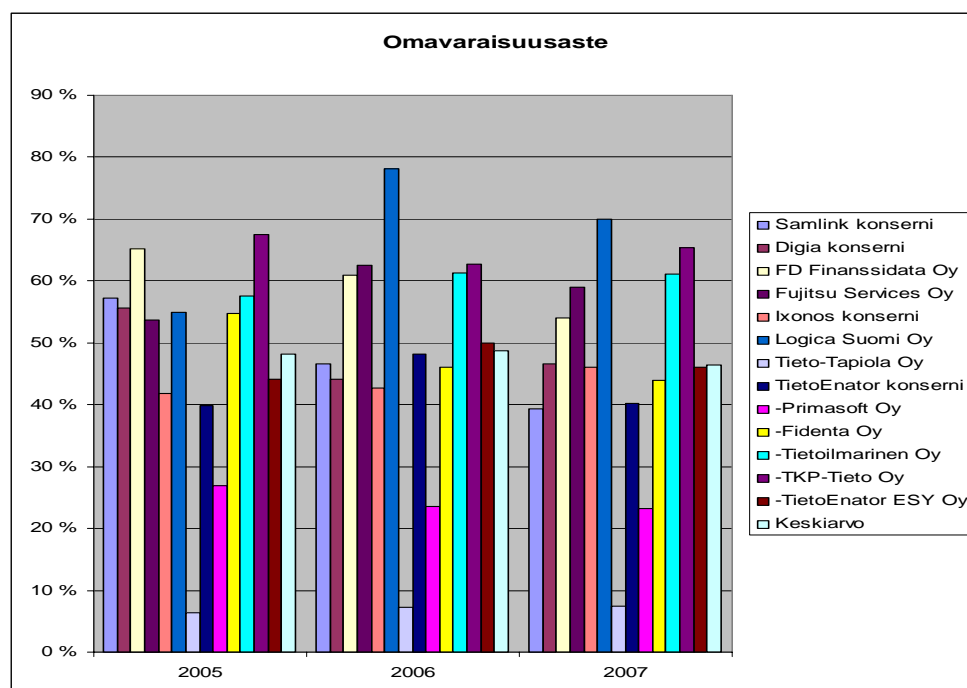
Heikko < 20 %

(Yritystutkimusneuvottelukunta 2005, 61).

Omanvaraisuuden suuruuden tavoitteleminen ei aina kuitenkaan ole hyvä asia, koska velkaantumisellakin on puolensa. Esimerkiksi yksi tällainen etu on vieraan pääoman omaa pääomaa pienempi tuottovaatimus, jota korkojen verovähennyskelpoisuus vielä entisestään pienentää. Oman pääoman ja vieraan pääoman on siis hyvä olla tasapainossa (Salmi 2005, 155; Niskanen & Niskanen 2003, 131).

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	57 %	47 %	39 %	48 %
Digia konserni	56 %	44 %	47 %	49 %
FD Finanssidata Oy	65 %	61 %	54 %	60 %
Fujitsu Services Oy	54 %	63 %	59 %	58 %
Ixonos konserni	42 %	43 %	46 %	44 %
Logica Suomi Oy	55 %	78 %	70 %	68 %
Tieto-Tapiola Oy	6 %	7 %	8 %	7 %
TietoEnator konserni	40 %	48 %	40 %	43 %
-Primasoft Oy	27 %	24 %	23 %	25 %
-Fidenta Oy	55 %	46 %	44 %	48 %
-TietoIlmarinen Oy	58 %	61 %	61 %	60 %
-TKP-Tieto Oy	68 %	63 %	65 %	65 %
-TietoEnator ESY Oy	44 %	50 %	46 %	47 %
Keskiarvo	48 %	49 %	46 %	

Taulukko 8: Omavaraisuusaste (%)

Kuvio 12: Omavaraisuusaste

Analysoitaessa Samlinkin ja sen tärkeimpien kilpailijoiden omavaraisuusasteita voidaan huomata niiden olleen keskiarvoltaan näinä kolmena tarkasteluvuotena ohjeellisten arvojen mukaan hyviä.

Analysoitaessa Samlinkin omia lukuja voi myös todeta, että ohjeiston mukaan vuosien 2005 ja 2006 omavaraisuusasteet ovat pysyneet asteikolla hyvän yläpuolella. Samlinkin omavaraisuusaste verrattuna kilpailijoiden vuosittaiseen keskiarvoon on ollut vuonna 2005 korkeampi, mutta jo vuonna 2006 se on alkanut hivuta alemmas. Vuoden 2007 keskiarvon ollessa 46 prosenttiyksikköä on Samlinkin omavaraisuusaste jäänyt jo seitsemän prosenttiyksikköä alemmas, ollen näin ohjeasteikon mukaan vain tyydyttävä. Tutkittaessa Samlinkin tasetta ja sen liitetietoja vuodelta 2007 voidaan huomata, että sen vaihto-omaisuuteen on tullut iso summa, joka kasvattaa taseen kokonaisuutta ja näin ollen laskee omavaraisuusastetta. Samana vuonna emoyhtiö on myös tehnyt tappiota ja tämä myös on laskenut omavaraisuusastetta vieläkin alemmas.

7 Johtopäätökset

Kolmen vuoden tarkasteluajanjakso antoi melko hyvän kuvan Samlinkin tilanteesta kilpailijoihinsa nähden. Ajanjakson ollessa näinkin pitkä saatiin melko hyvä kuva yritysten kilpailuasemasta toisiinsa ja muutostrendien suunnasta.

Valitut tunnusluvut kuvastivat selvästi sitä, mitä lähdettiin hakemaan, kustannustehokkuuden mittausta ja palkkatason suuruutta. Kustannustehokkuutta voidaan mitata kannattavuuden mittareilla, jos yritys on kannattava, on se yleensä myös kustannustehokas. Vertailtaessa saman toimialan yritysten kustannustehokkuutta toisiinsa, voidaan vertailla kannattavuutta, koska jos toinen yritys on kannattavampi kuin toinen on se myös kustannustehokkaampi. Tämä kannattavampi yritys on löytänyt tavan, jolla se pystyy tarjoamaan samoja tuotteita asiakkailleen pienemmillä kustannuksilla.

Tunnuslukujen laskemisella ja kilpailijoiden tilinpäätösten hankkimisella saatiin Samlinkin johdolle hyvä pohja lähteä analysoimaan omaa kilpailija-asemaa. Tunnusluvut valittiin talousjohtajan kanssa ja ne varmasti ovat juuri sitä mitä johto tulee analyysissään tarvitsemaan. Kilpailijoiden tilinpäätösten avulla voidaan myös tarvittaessa laskea täydentäviä tunnuslukuja, jos analyysin jatkotoimenpiteet sitä tulevat tarvitsemaan.

Tehty tutkimus käsitteli ainoastaan taloudelliseen suorituskykyyn perustuvaa kilpailijatietoa. Kuitenkin pelkästään tilinpäätöstietojen pohjalta saatu kilpailijakuva tarjosi toimeksiantajalle paljon sellaista uutta tietoa kilpailijoista ja omasta kilpailija tilanteesta, jota heillä ei aikaisemmin ole ollut.

Valittujen tunnuslukujen valossa Samlinkin kilpailija-asema näyttää valoisalta. Analyysin pohjalta voidaan havaita, että sen luvut ovat näyttäneet suurelta osin keskivertoa paremmalta kilpailijoihinsa nähden. Itse laskettu tunnuslukuaineisto antoi hyvän pohjan Samlinkin johdon lähteä analysoimaan kilpailija-asemaa aineiston pohjalta. Aineistoa tullaan käyttämään erilaisiin käyttötarkoituksiin ja päivittämään ajan riittävyyden puitteissa. Ensimmäinen päivitys tullaan tekemään, kun kaupparekisteristä on saatavilla vuoden 2008 kilpailijoiden tilinpäätökset.

Maaliskuussa 2009 IT-viikko uutisoi vielä, että "IT-ala työllistää yt- uutisoinnista huolimatta". Artikkelissa kerrottiin, kuinka osa IT-alan yrityksistä hakee vieläkin uusia työntekijöitä, vaikka moni suomalainen yritys on yt-uhan alla. Artikkelissa mainitaan, että osaajista on erityisesti pulaa pääkaupunkiseudulla, jonne myös Samlink sijoittuu (IT-viikko 2009).

Tarkasteluajanjakso havainnollisti aika selvästi, että Samlinkin palkkataso kilpailijoihinsa nähden on keskivertoa suurempi. Tämä on varmasti hyvä asia kilpailtaessa työntekijöistä. Vertailtaessa pelkkiä finanssialan yrityksiä Samlinkin palkkakuluihin voidaan todeta, että ne olivat samalla tasolla, joka on myös hyvä asia. Ne eivät siis olleet yli- eikä alihinnoiteltuja.

Kustannustehokkuutta tarkasteltiin kannattavuuden lukujen avulla. Nämä luvut eivät kuitenkaan näyttäneet hyviltä vaan sekä sijoitetun pääoman tuotto prosentti että oman pääoman

tuottoprosentti näyttivät tarkasteluajanjakson aikana laskeneen suuresti. Tämä lasku suhdanne kuitenkin pystyttiin selittämään Samlinkin omistus-asiakkuus suhteella. Tästä johtuen kustannustehokkuutta olisi pitänyt tarkastella muillakin tunnusluvuilla ja näin olisi luultavasti saatu parempaa informaatiota kustannustehokkuudesta.

Samlinkin vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat tarkasteluajanjaksolla yleisen ohjearvon mukaan hyviä. Tämä turvaa Samlinkin toimintaa ja itsenäistä asemaa tulevaisuudessa. Kuitenkin kilpailijoiden keskiarvoon verrattuna voitiin todeta, että Samlinkin taso oli alhaisempi.

Analyysistä saatiin hyvä työkalu Samlinkille. Tulevaisuudessa taulukoita tullaan päivittämään uusien tilinpäätöksien valmistuttua. Työkalu on helppokäyttöinen ja kuka tahansa voi sen päivittää tarvittaessa. Analyysia tullaan käyttämään Samlinkin kilpailijavertailuun. Näkökulmana vertailussa tulee olemaan hintakilpailukyky ja rekrytointimarkkinat. Hintakilpailukykyyn kuuluu olennaisesti palkkakustannukset ja kustannustehokkuus. Rekrytointimarkkinoihin taas kuuluu olennaisesti kilpailukyky ja kustannusten kurissapito. Näitä kaikkia on analyysissä tunnusluvuilla laskettu, joten analyysi on todella hyvä työkalu käyttää näiden näkökulmien vertailuun.

Lähteet

- Balance Consulting. 2008. Balance Benchmarking IT-palvelutuottajat. Kauppalehti.
- IT-viikko. 2009. IT-ala työllistää yt-uutisoinnista huolimatta. Tulostettu 24.3.2009. <http://www.itviikko.fi/i ihmiset-ja-ura/2009/03/17/it-ala-tyollistaa-yt-uutisoinnista-huolimatta/20097159/7>
- Jyrkkiö, E & Riistama, V. 2004. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. Porvoo: WSOY.
- Latvala, J. 1999. Kilpailija-analyysi osana liiketoimintaryhmän strategista johtamista Case YIT-Yhtymä Oyj. Pro grady -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Laskentatoimen laitos.
- Leppiniemi, J & Leppiniemi, R. 2000. Tilinpäätöksen tulkinta. Porvoo: WSOY.
- Leppiniemi, J. 2007. Havaintoja kevään tilinpäätöksestä. Tilisanomat 2007: 4 s. 42-45.
- Mero, M. 2007. Kilpailun analysointi ja kilpailuetu Case ikkuna- ja ovitoimiala Fenestra Oy. Pro gradu -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Markkinoinnin ja johtamisen laitos.
- Mäki, J. 1996. Kilpailija-analyysi tuotannollisissa pienyrityksissä. Pro gradu -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Markkinoinnin suuntautumisvaihtoehto.
- Neilimo, K & Uusi-Rauva, E. 2005. Johdon laskentatoimi. Helsinki: Edita.
- Niskanen, J & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita.
- Nissinen, M. 1997. Kilpailija-analyysi ja kilpailijaseurantajärjestelmä sähkötarviketukku-kaupassa. Pro gradu -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Markkinoinnin koulutusohjelma.
- Porter, M. 1998. Strategia kilpailutilanteessa. Helsinki: Rastor.
- Puolamäki, E. 2007. Strateginen johdon laskentatoimi. Tallinna: Tietosanoma.
- Riihinen, S. 1999. Pastillinvalmistajan kilpailija-analyysi epävarmassa liiketoimintaympäristössä. Pro gradu -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Markkinoinnin koulutusohjelma.
- Salmi, I. 2005. Mitä tilinpäätös kertoo? 2. uud. p. Helsinki: Edita.
- Salmi, I. 2000. Mitä tilinpäätöskertoo? Helsinki: Edita.
- Samlink. 2009. Oy Samlink Ab:n kotisivut. Tulostettu: 24.2.2009. <http://www.samlink.fi/fi/index.html>
- Samlink. 2009. Sametti, Samlinkin sisäiset sivustot. Tulostettu: 1.6.2009.
- Sauliala, A. 2003. Avoimen lähdekoodin ohjelmistoyritysten liiketoimintamallit ja taloudellinen menestys. Pro gradu -tutkielma. Helsingin Kauppakorkeakoulu. Laskentatoimen laitos.
- Särkkinen, M. 2009. Taluspäällikön haastattelu. 12.3.2009. Oy Samlink Ab. Espoo.
- Yritystutkimusneuvottelukunta. 2005. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Tammer-Paino.

Tilinpäätökset

Digia konserni. 2005-2007. Tilinpäätös.

Fd Finanssidata Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Fujitsu Services Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Ixonos konserni. 2005-2007. Tilinpäätös.

Logica Suomi Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Tieto-Tapiola Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

TietoEnator konserni. 2005-2007. Tilinpäätös.

Primasoft Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Fidenta Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Tietoilmariinen Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

TKP-tieto Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

TietoEnator ESY Oy. 2005-2007. Tilinpäätös.

Taulukot

Taulukko 1: Henkilöstömäärä (kpl)	23
Taulukko 2: Liikevaihdon kasvu (%)	25
Taulukko 3: Palkkakulut/henkilö (tuhatta euroa)	26
Taulukko 4: Palkkakuluprosentin kehitys (%)	27
Taulukko 5: Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (%)	28
Taulukko 6: Oman pääoman tuotto prosentti (%)	30
Taulukko 7: Quick ratio	31
Taulukko 8: Omavaraisuusaste (%)	33

Kuviot

Kuvio 1: Samlinkin organisaatio	7
Kuvio 2: Rahallisen palkitsemisen perusteet	8
Kuvio 3: Samlinkin palkkarakenne	8
Kuvio 4: Kilpailija-analyysin osa-alueet (Latvala 1999, 24.)	18
Kuvio 5: Aakerin kilpailija-analyysimalli	18
Kuvio 6: Ropen kilpailijakartta	19
Kuvio 7: Cvitkovicin profilointimalli	20
Kuvio 8: Henkilökunnan määrän kehitys (kpl)	24
Kuvio 9: Palkkakulut/henkilö (tuhat euroa)	26
Kuvio 10: Sijoitetun pääoman tuotto-%:n kehitys	28
Kuvio 11: Oman pääoman tuotto-%:n kehitys	30
Kuvio 12: Omavaraisuusaste	34

Liitteet

Liite 1: Laskentakaavat	42
Liite 2 : Taulukot	44
Liite 3: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2005	53
Liite 4: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2006	61
Liite 5: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2007	69

Liite 1: Laskentakaavat

LASKENTAKAAVAT:

Liikevaihdon kasvu %: Norm-kertoimella normeerataan tilikausi 12 kuukauden pituiseksi.	
$\frac{100 \times \text{liikevaihdonmuutos}}{\text{edellinen liikevaihto}}$	
Taseen suuruus (milj. euroa)	
Taseen loppusumma	
Henkilökunnan määrän kehitys (kpl)	
henkilökunnan määrä vuosittain	
Palkkakuluprosentin kehitys (%/lv)	
$\frac{\text{Henkilöstökulut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$	
Liiketoiminnan muiden kulujen kehitys (%/ lv)	
$\frac{\text{Muut kulut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$	
Liiketulosprosentin kehitys (%/ lv)	
$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$	
Liikevaihto/henkilö (tuhat euroa)	
$\frac{\text{Liikevaihto}}{\text{henkilömäärä}} \times 100$	
Palkkakulut/ henkilö (tuhat euroa)	
$\frac{\text{Henkilöstökulut}}{\text{henkilömäärä}} \times 100$	

Nettotulosprosentin kehitys (% / lv)	Nettotulos= +liiketulos + rahoitustuotot - rahoituskulut - välittömät verot	Nettotulos%= 100 x nettotulos <hr/> liikevaihto
Sijoitetun pääoman tuotto-% kehitys (%)		
Sijoitettu pääoma= Omat varat + korolliset velat	Sijoitetun pääoman tuotto%= <hr/> nettotulos+rahoituskulut+verot <hr/> Sijoitettu pääoma	
Oman pääoman tuotto-% kehitys (%)	oikaistu oma pääoma eli omat varat= taseen omat pääomat + vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot + (verovelkaosuus vähennettynä) vähemmistöosuus konsernissa	
<hr/> nettotulos <hr/> omatvarat		
Omavaraisuusaste (%)		
<hr/> 100 x Omapääoma <hr/> Kokonaispääoma		
Quick ratio		
<hr/> Lyhytaikaiset saamiset + rahoitusomaisuus + rahoitusarvopaperit <hr/> Lyhytaikaiset velat		

Liite 2 : Taulukot

1. Toiminnan volyymi

Liikevaihdon kasvu %

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	3 %	-1,6 %	15,5 %	7 %
Digia konserni	131,2 %	40,4 %	24,6 %	65 %
FD Finanssidata Oy	-37,8 %	-14,6 %	-0,6 %	-18 %
Fujitsu Services Oy	12,9 %	4,9 %	-4,0 %	5 %
Ixonos konserni	12,0 %	43,0 %	51,2 %	35 %
Logica Suomi Oy	516 %	13 %	10 %	180 %
Tieto-Tapiola Oy	12,0 %	24,1 %	16,6 %	18 %
TietoEnator konserni	3,0 %	4,8 %	7,6 %	5 %
-Fidenta Oy	-0,2 %	1,2 %	11,9 %	4 %
-Tietoilmariinen Oy		28,5 %	-1,5 %	14 %
-TKP-Tieto Oy	6,3 %	17,3 %	-1,8 %	7 %
-TietoEnator ESY Oy	-8,0 %	6,2 %	-11,3 %	-4 %
Keskiarvo	59 %	14 %	10 %	

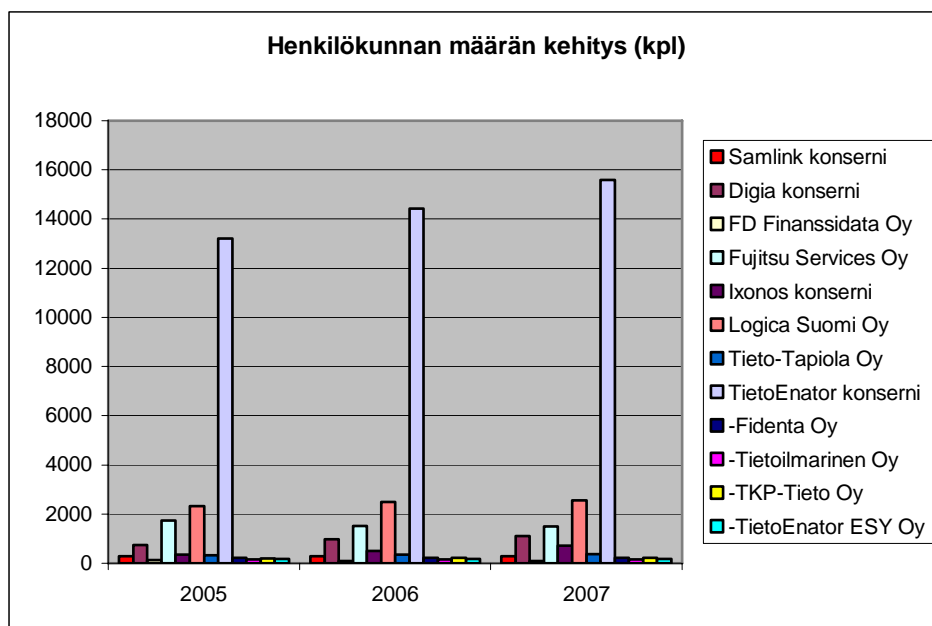
Taseen suuruus (milj. euroa)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	16,5	16,5	17,5	16,9
Digia konserni	96,0	146,3	149,6	130,6
FD Finanssidata Oy	12,4	10,8	10,2	11,1
Fujitsu Services Oy	128,5	181,5	108,9	139,6
Ixonos konserni	20,8	25,4	46,7	31,0
Logica Suomi Oy	332,6	252,1	279,2	288,0
Tieto-Tapiola Oy	23,6	25,3	26,2	25,0
TietoEnator konserni	1312	1374,7	1282,7	1323,1
-Fidenta Oy	8,1	6,5	7,2	7,3
-Tietoilmariinen Oy	6	6,9	7	6,6
-TKP-Tieto Oy	11,5	12,8	12,2	12,2
-TietoEnator ESY Oy	7,3	9,2	8,8	8,4
Keskiarvo	164,6	172,3	163,0	

Henkilökunnan määrän kehitys

(kpl)

	2005	2006	2007
Samlink konserni	282	282	291
Digia konserni	731	981	1116
FD Finanssidata Oy	134	96	97
Fujitsu Services Oy	1738	1528	1503
Ixonos konserni	355	503	726
Logica Suomi Oy	2331	2491	2565
Tieto-Tapiola Oy	323	350	378
TietoEnator konserni	13213	14414	15588
-Fidenta Oy	222	218,5	214,5
-Tietoilmariinen Oy	144	148	143
-TKP-Tieto Oy	199	210	218
-TietoEnator ESY Oy	181	179	170

2. Toiminnan tehokkuus

Palkkakuluprosentin kehitys (%/lv)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	30,6 %	33,3 %	31,6 %	32 %
Digia konserni	62,2 %	60,5 %	58,9 %	61 %
FD Finanssidata Oy	20,0 %	17,8 %	20,5 %	19 %
Fujitsu Services Oy	32,4 %	35,6 %	33,4 %	34 %
Ixonos konserni	66,8 %	63,4 %	62,0 %	64 %
Logica Suomi Oy	49,5 %	50,8 %	50,3 %	50 %
Tieto-Tapiola Oy	28,9 %	27,0 %	25,5 %	27 %
TietoEnator konserni	59,7 %	57,0 %	57,6 %	58 %
-Primasoft Oy	38,7 %	39,0 %	34,7 %	37 %
-Fidenta Oy	56,0 %	58,6 %	55,1 %	57 %
-Tietoilmariinen Oy	48,6 %	53,1 %	54,0 %	52 %
-TKP-Tieto Oy	47,0 %	43,6 %	46,0 %	46 %
-TietoEnator ESY Oy	50,3 %	47,6 %	51,7 %	50 %
Keskiarvo	45 %	45 %	45 %	

Liiketoiminnan muiden kulujen kehitys (%/lv)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	42,8 %	50,4 %	53,0 %	49 %
Digia konserni	10,4 %	9,9 %	9,7 %	10 %
FD Finanssidata Oy	15,6 %	14,9 %	13,1 %	15 %
Fujitsu Services Oy	11,3 %	10,8 %	10,8 %	11 %
Ixonos konserni	12,4 %	13,9 %	15,8 %	14 %
Logica Suomi Oy	15,3 %	14,2 %	15,8 %	15 %
Tieto-Tapiola Oy	26,7 %	22,1 %	23,2 %	24 %
TietoEnator konserni	16,3 %	19,1 %	20,8 %	19 %
-Primasoft Oy	14,0 %	14,5 %	11,4 %	13 %
-Fidenta Oy	17,0 %	18,9 %	17,3 %	18 %
-Tietoilmariinen Oy	16,5 %	16,5 %	15,7 %	16 %
-TKP-Tieto Oy	18,6 %	15,0 %	15,9 %	17 %
-TietoEnator ESY Oy	24,8 %	21,5 %	22,4 %	23 %
Keskiarvo	19 %	19 %	19 %	

Liiketulosprosentin kehitys (%/ lv)

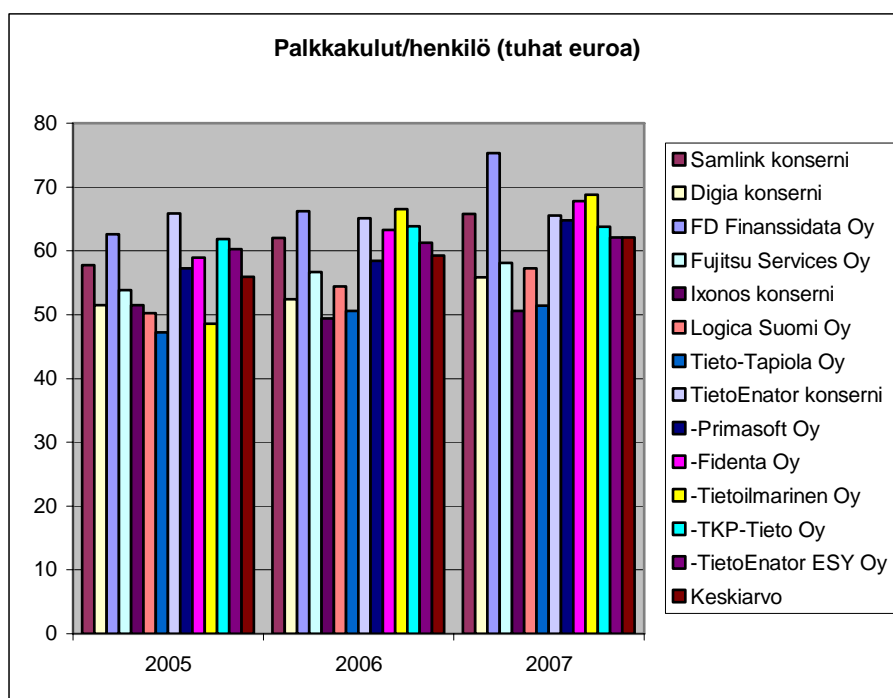
	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	9,0 %	4,1 %	1,0 %	4,2 %
Digia konserni	7,0 %	9,8 %	10,5 %	9,1 %
FD Finanssidata Oy	2,8 %	2,0 %	1,9 %	2,2 %
Fujitsu Services Oy	7,7 %	7,3 %	6,1 %	7,0 %
Ixonos konserni	9,2 %	10,1 %	7,9 %	9,0 %
Logica Suomi Oy	4,3 %	5,9 %	4,5 %	4,9 %
Tieto-Tapiola Oy	1,4 %	1,5 %	1,3 %	1,4 %
TietoEnator konserni	11,7 %	7,8 %	0,1 %	6,5 %
-Primasoft Oy	13,3 %	9,9 %	10,5 %	11,2 %
-Fidenta Oy	22,6 %	13,9 %	12,8 %	16,4 %
-Tietoilmariinen Oy	10,4 %	14,9 %	15,7 %	13,7 %
-TKP-Tieto Oy	20,0 %	18,3 %	18,3 %	18,9 %
-TietoEnator ESY Oy	-2,4 %	7,9 %	3,2 %	2,9 %
Keskiarvo	9,0 %	8,7 %	7,2 %	

Liikevaihto/henkilö (tuhat euroa)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	189,0	186,0	208,2	199,4
Digia konserni	82,8	86,6	94,8	88,1
FD Finanssidata Oy	312,7	372,7	366,6	350,7
Fujitsu Services Oy	165,7	159,2	173,9	166,3
Ixonos konserni	77,2	77,9	81,6	78,9
Logica Suomi Oy	101,5	107,1	113,9	107,5
Tieto-Tapiola Oy	163,2	187,0	201,8	184,0
TietoEnator konserni	110,3	114,2	113,7	112,7
-Primasoft Oy	148,0	149,5	186,8	161,4
-Fidenta Oy	105,3	107,9	123,0	112,1
-Tietoilmariinen Oy	100,0	125,1	127,5	117,5
-TKP-Tieto Oy	131,8	146,5	138,6	139,0
-TietoEnator ESY Oy	119,8	128,6	120,0	122,8
Keskiarvo	139,0	149,9	157,7	

Palkkakulut/ henkilö (tuhat euroa)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	57,8	62	65,8	63,1
Digia konserni	51,5	52,4	55,8	53,2
FD Finanssidata Oy	62,6	66,2	75,3	68,0
Fujitsu Services Oy	53,8	56,7	58,1	56,2
Ixonos konserni	51,5	49,4	50,6	50,5
Logica Suomi Oy	50,2	54,4	57,3	54,0
Tieto-Tapiola Oy	47,2	50,6	51,4	49,7
TietoEnator konserni	65,9	65,1	65,5	65,5
-Primasoft Oy	57,3	58,4	64,8	60,2
-Fidenta Oy	58,9	63,3	67,8	63,3
-Tietoilmariinen Oy	48,6	66,5	68,8	61,3
-TKP-Tieto Oy	61,9	63,9	63,8	63,2
-TietoEnator ESY Oy	60,3	61,3	62,1	61,2
Keskiarvo	56,0	59,2	62,1	

3. Toiminnan kannattavuus

Nettotulosprosentin kehitys (% /

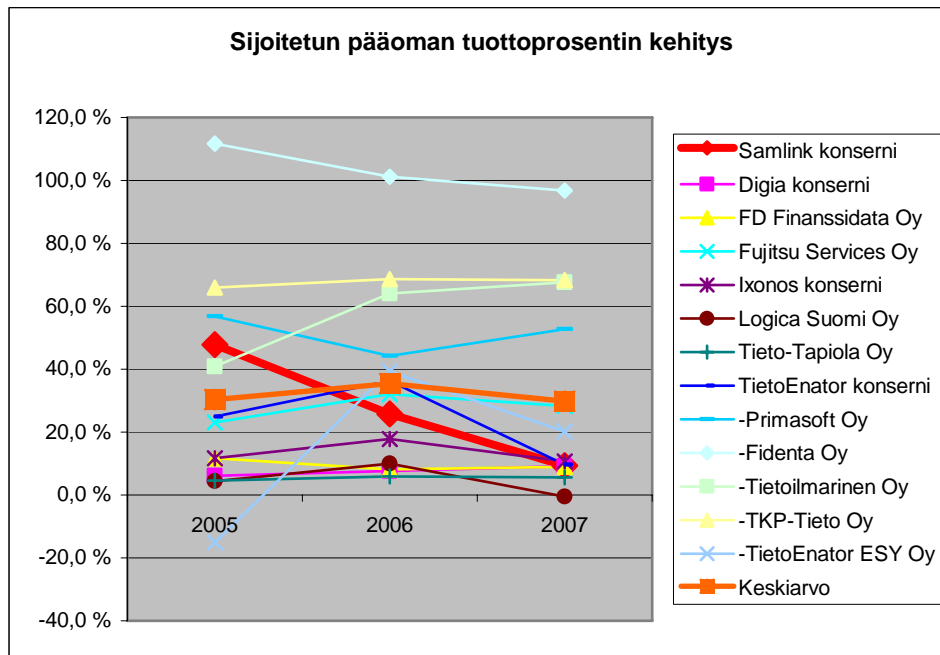
lv)

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	6,9 %	3,2 %	0,4 %	3,1 %
Digia konserni	3,9 %	5,7 %	5,5 %	5,1 %
FD Finanssidata Oy	2,1 %	1,4 %	1,3 %	1,6 %
Fujitsu Services Oy	7,8 %	16,2 %	7,7 %	10,6 %
Ixonos konserni	7,0 %	7,4 %	5,3 %	6,6 %
Logica Suomi Oy	2,1 %	5,3 %	-0,4 %	2,3 %
Tieto-Tapiola Oy	0,0 %	0,5 %	0,2 %	0,2 %
TietoEnator konserni	8,8 %	15,0 %	-1,8 %	7,3 %
-Primasoft Oy	11,5 %	8,1 %	7,8 %	9,1 %
-Fidenta Oy	16,9 %	10,9 %	9,6 %	12,5 %
-Tietoilmariinen Oy	7,4 %	12,0 %	12,2 %	10,5 %
-TKP-Tieto Oy	15,1 %	14,0 %	14,2 %	14,4 %
-TietoEnator ESY Oy	-2,4 %	6,1 %	2,9 %	2,2 %
Keskiarvo	6,7 %	8,1 %	5,0 %	

Sijoitetun pääoman tuottoprosentin kehitys

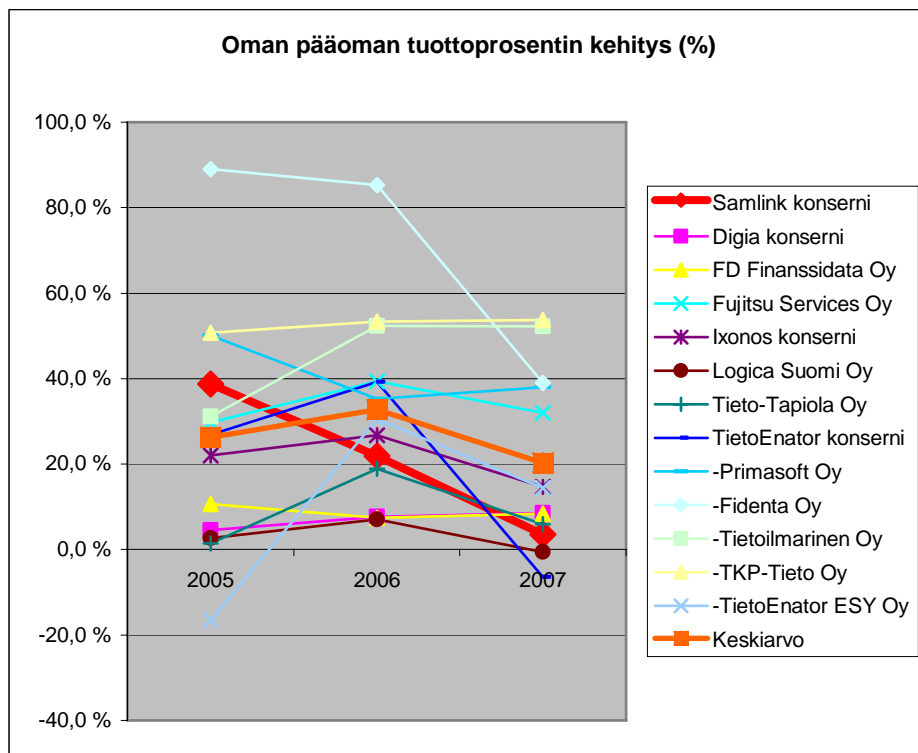
(%)

	2005	2006	2007	KA	Mediaani
Samlink konserni	47,8 %	25,8 %	9,3 %	27,6 %	25,8 %
Digia konserni	6,1 %	7,6 %	9,2 %	7,6 %	7,6 %
FD Finanssidata Oy	11,7 %	8,1 %	9,0 %	9,6 %	9,0 %
Fujitsu Services Oy	23,1 %	32,0 %	28,4 %	27,8 %	28,4 %
Ixonos konserni	11,7 %	17,8 %	10,6 %	13,4 %	11,7 %
Logica Suomi Oy	4,3 %	10,0 %	-0,5 %	4,6 %	4,3 %
Tieto-Tapiola Oy	4,5 %	6,0 %	5,5 %	5,3 %	5,5 %
TietoEnator konserni	25,0 %	36,3 %	9,7 %	23,7 %	25,0 %
-Primasoft Oy	56,8 %	44,2 %	52,7 %	51,2 %	52,7 %
-Fidenta Oy	111,7 %	101,3 %	96,8 %	103,2 %	101,3 %
-Tietoilmariinen Oy	40,8 %	64,0 %	67,6 %	57,5 %	64,0 %
-TKP-Tieto Oy	65,9 %	68,7 %	68,3 %	67,6 %	68,3 %
-TietoEnator ESY Oy	-15,0 %	39,3 %	20,2 %	14,8 %	20,2 %
Keskiarvo	30,3 %	35,4 %	29,8 %		
Mediaani	23,1 %	32,0 %	10,6 %		

Oman pääoman tuotto-%n kehitys (%)

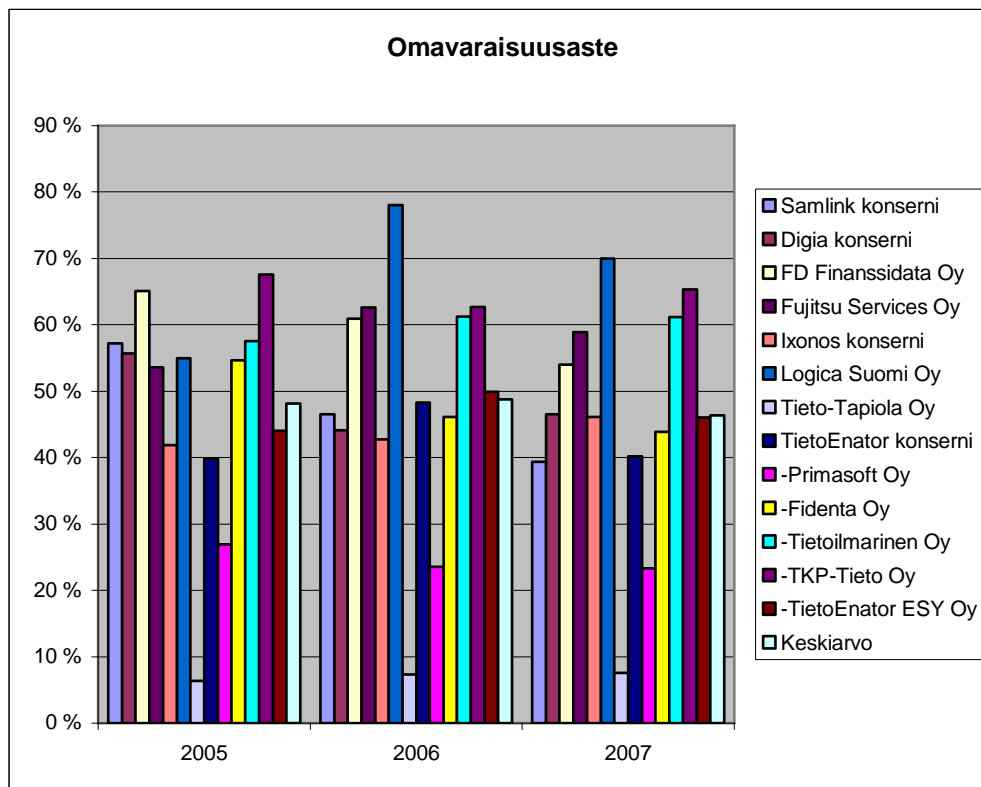
	2005	2006	2007	KA	Mediaani
Samlink konserni	38,8 %	21,9 %	3,5 %	21,4 %	21,9 %
Digia konserni	4,5 %	7,7 %	8,6 %	6,9 %	7,7 %
FD Finanssidata Oy	10,7 %	7,4 %	8,4 %	8,8 %	8,4 %
Fujitsu Services Oy	29,7 %	39,4 %	32,0 %	33,7 %	32,0 %
Ixonos konserni	22,0 %	26,8 %	14,6 %	21,1 %	22,0 %
Logica Suomi Oy	2,6 %	7,1 %	-0,6 %	3,0 %	2,6 %
Tieto-Tapiola Oy	1,5 %	18,8 %	6,0 %	8,8 %	6,0 %
TietoEnator konserni	26,9 %	39,2 %	-6,5 %	19,9 %	26,9 %
-Primasoft Oy	50,1 %	35,2 %	38,0 %	41,1 %	38,0 %
-Fidenta Oy	89,1 %	85,3 %	39,0 %	71,1 %	85,3 %
-Tietoilmariinen Oy	31,1 %	52,4 %	52,3 %	45,3 %	52,3 %
-TKP-Tieto Oy	50,8 %	53,3 %	53,7 %	52,6 %	53,3 %
-TietoEnator ESY Oy	-16,5 %	30,5 %	14,4 %	9,5 %	14,4 %
Keskiarvo	26,3 %	32,7 %	20,3 %		
Mediaani	27 %	30 %	14 %		

4. Omavaraisuus

Omavaraisuusaste (%)

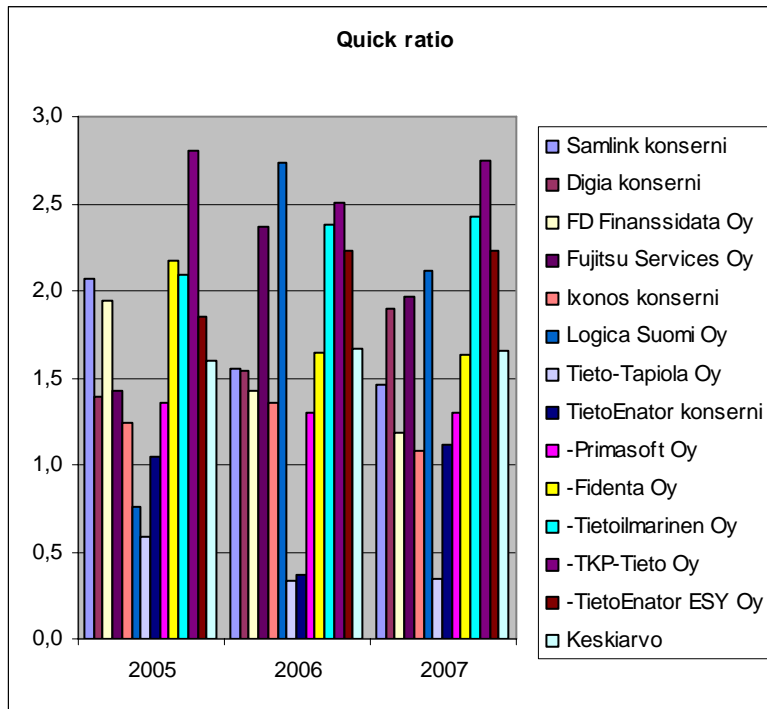
	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	57 %	47 %	39 %	47 %
Digia konserni	56 %	44 %	47 %	49 %
FD Finanssidata Oy	65 %	61 %	54 %	60 %
Fujitsu Services Oy	54 %	63 %	59 %	58 %
Ixonos konserni	42 %	43 %	46 %	44 %
Logica Suomi Oy	55 %	78 %	70 %	68 %
Tieto-Tapiola Oy	6 %	7 %	8 %	7 %
TietoEnator konserni	40 %	48 %	40 %	43 %
-Primasoft Oy	27 %	24 %	23 %	25 %
-Fidenta Oy	55 %	46 %	44 %	48 %
-Tietoilmariinen Oy	58 %	61 %	61 %	60 %
-TKP-Tieto Oy	68 %	63 %	65 %	65 %
-TietoEnator ESY Oy	44 %	50 %	46 %	47 %
Keskiarvo	48 %	49 %	46 %	

5. Maksuvalmius

Quick ratio

	2005	2006	2007	KA
Samlink konserni	2,1	1,5	1,5	1,7
Digia konserni	1,4	1,5	1,9	1,6
FD Finanssidata Oy	1,9	1,4	1,2	1,5
Fujitsu Services Oy	1,4	2,4	2,0	1,9
Ixonos konserni	1,2	1,4	1,1	1,2
Logica Suomi Oy	0,8	2,7	2,1	1,9
Tieto-Tapiola Oy	0,6	0,3	0,3	0,4
TietoEnator konserni	1,0	0,4	1,1	0,8
-Primasoft Oy	1,4	1,3	1,3	1,3
-Fidenta Oy	2,2	1,6	1,6	1,8
-Tietoilmariinen Oy	2,1	2,4	2,4	2,3
-TKP-Tieto Oy	2,8	2,5	2,7	2,7
-TietoEnator ESY Oy	1,8	2,2	2,2	2,1
Keskiarvo	1,6	1,7	1,7	

Liite 3: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2005

OY SAMLINK AB/KONSERNI

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2005	1.1.-30.12.2004
LIKEVAIHTO (2.1.)	53 310 236,91	51 593 370,02
Liiketoiminnan muut tuotot (2.2.)	50 387,76	169 089,20
Materiaalit ja palvelut (2.3.)	8 070 288,36	7 440 844,74
Henkilöstökulut (2.4.)	16 297 621,44	15 516 169,33
Poistot ja arvonalentumiset (2.5.)	1 381 903,03	4 537 098,75
Liiketoiminnan muut kulut (2.6.)	22 825 843,00	21 915 941,01
Kulut yhteensä	<u>48 575 655,83</u>	<u>49 410 053,83</u>
LIKEVOITTO	4 784 968,84	2 352 405,39
Rahoitustuotot ja -kulut (2.7.)	90 961,27	19 335,07
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	<u>4 875 930,11</u>	<u>2 371 740,46</u>
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	4 875 930,11	2 371 740,46

Välittömät verot (2.8.)	-1 221 634,31	-669 530,21
	<hr/>	<hr/>
TILIKAUDEN VOITTO	3 654 295,80	1 702 210,25
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
OY SAMLINK AB/KONSERNI		
TASE	31.12.2005	31.12.2004
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet (3.1.)	955 677,22	1 016 243,40
Aineelliset hyödykkeet (3.1.)	997 122,44	1 650 929,64
Muut sijoitukset (3.2.)	0,00	122,22
	<hr/>	<hr/>
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 952 799,66	2 667 295,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus (3.3.)	0,00	1 113 562,48
Pitkäaikaiset saamiset (3.4.)	87 240,51	0,00
Lyhytaikaiset saamiset (3.5.)	7 035 055,27	8 616 467,34
Rahat ja pankkisaamiset	7 392 856,51	7 246 135,89
	<hr/>	<hr/>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	14 515 152,29	16 976 165,71
	<hr/>	<hr/>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 467 951,95	19 643 460,97
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA (3.6.)		
Osakepääoma	2 337 500,00	2 337 500,00
Ylikurssirahasto	3 044 513,65	3 044 513,65
Edellisten tilikausien voitto	383 675,17	2 586 464,95
Tilikauden voitto	3 654 295,83	1 702 210,25
	<hr/>	<hr/>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 419 984,65	9 670 688,85
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
	89 900,00	89 900,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma (3.8.)	6 958 067,30	9 882 872,12
	<hr/>	<hr/>
Vieras pääoma yhteensä	6 958 067,30	9 882 872,12

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 467 951,95	19 643 460,97
	=====	=====

SAMLINK -KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA

2005

2004

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:

Myynnistä saadut maksut +	52 531 603,06	55 051 188,25
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut +	171 373,90	175 700,88
Maksut liiketoiminnan kuluista -	-45 898 428,42	-48 206 754,16

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 804 548,54	7 020 134,97
---	--------------	--------------

Maksetut korot liiketoiminnasta -

Saadut korot liiketoiminnasta +

Saadut osingot liiketoiminnasta +

Maksetut välittömät verot -	-1 472 310,34	-749 206,31
-----------------------------	---------------	-------------

Rahavirta ennen satunnaisia eriä	5 332 238,20	6 270 928,66
----------------------------------	--------------	--------------

Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta + -	0,00	0,00
---	------	------

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	5 332 238,20	6 270 928,66
--------------------------	--------------	--------------

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin -	-696 392,08	-1 013 572,05
---	-------------	---------------

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot +	47 387,76	631 926,18
---	-----------	------------

Myönnettyt lainat -	0,00	0,00
---------------------	------	------

Investoinnit muihin sijoituksiin -	0,00	0,00
------------------------------------	------	------

Lainasaamisten takaisinmaksut +	0,00	0,00
---------------------------------	------	------

Luovutustulot muista sijoituksista +	122,22	0,00
--------------------------------------	--------	------

Saadut korot investoinneista +		0,00
--------------------------------	--	------

Saadut osingot investoinneista +		0,00
----------------------------------	--	------

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-648 882,10	-381 645,87
-------------------------	-------------	-------------

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:

Maksetut korot -	-22 988,72	-94 376,72
------------------	------------	------------

Saadut korkotuotot +	141 453,24	102 248,58
----------------------	------------	------------

Saadut osinkotuotot +	0,00	1 533,24
-----------------------	------	----------

Maksullinen osakeanti +	0,00	0,00
-------------------------	------	------

Omien osakkeiden hankkiminen -	0,00	0,00
--------------------------------	------	------

Omien osakkeiden myynti +	0,00	0,00
---------------------------	------	------

Lyhytaikaisten lainojen nostot +	0,00	0,00
----------------------------------	------	------

Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut -	-750 100,00	-2 902 333,44
--	-------------	---------------

Pitkäaikaisten lainojen nostot +	0,00	0,00
----------------------------------	------	------

Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut -	0,00	0,00
--	------	------

Maksetut osingot -	-3 905 000,00	-4 125 000,00
--------------------	---------------	---------------

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-4 536 635,48	-7 017 928,34
-----------------------	---------------	---------------

Rahavarojen muutos	146 720,62	-1 128 645,55
--------------------	------------	---------------

RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	7 246 135,89	8 374 781,44
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	7 392 856,51	7 246 135,89

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
2.1. Liikevaihto:		
Järjestelmäpalvelut	39 461 804,14	39 461 804,14
Muut palvelut	5 386 121,93	3 136 374,68
Konsultointi- ja koulutuspalvelut	951 781,34	920 006,92
Laitevuokrauspalvelut	4 920 222,40	2 512 852,80
Tavaramyynti	18 702,73	17 278,73
Postimaksut, komissiot	0,00	0,00
Muut tuotot	2 571 604,37	2 779 371,10
Yhteensä	53 310 236,91	48 827 688,37
2.2. Liiketoiminnan muut tuotot:		
Käyttöomaisuuden sm. myyntivoitto	50 387,76	47 387,76
Osakkeiden myyntivoitto	0,00	0,00
Yhteensä	50 387,76	47 387,76
2.3. Materiaalit ja palvelut:		
Ostot tilikauden aikana	19 597,87	6 456,82
Tavaravaraston muutos	0,00	0,00
Muun vaihto-om. varaston muutos	1 113 562,48	1 113 562,48
Yhteensä	1 133 160,35	1 120 019,30
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	6 937 128,01	6 761 376,21
Materiaalit ja palvelut yhteensä	8 070 288,36	7 881 395,51
2.4. Henkilöstökulut:		
Palkat ja palkkiot	13 336 087,13	11 936 889,15
Eläkekulut	2 212 965,46	1 978 586,26
Muut henkilöstösivukulut	748 568,85	679 035,37
Yhteensä	16 297 621,44	14 594 510,78
Tilikauden aikainen keskimääräinen henkilöstön määrä		
	282	244
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajat	249 248,13	
Hallituksien palkkiot	28 700,00	18 700,00

	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2005	31.12.2005
2.5. Poistot ja arvonalennukset: Poistot aineellisista ja aineettomis- ta hyödykkeistä	1 381 903,03	1 045 483,56

2.6. Liiketoiminnan muut kulut		
Välitettävät palvelut	1 349 067,93	1 349 067,93
Henkilöstöön kohdistuvat kulut	1 142 410,16	1 068 192,20
Vuokrat	8 992 091,94	7 605 562,33
Toimistokulut	1 784 435,55	1 689 140,42
Muut kulut	9 557 837,42	9 349 744,90
Liiketoiminnan muut kulut yhteen- sä	22 825 843,00	21 061 707,78

	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2005	31.12.2005
2.7. Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,00	42 717,03
Muilta	112 764,31	101 500,62
Korko- ja muut rahoitustuotot yht.	112 764,31	144 217,65
Korko- ja muut rahoituskulut		
Muille	21 803,04	21 792,03
Korko- ja muut rahoituskulut yht.	21 803,04	21 792,03
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	90 961,27	122 425,62

2.8. Satunnaiset erät:		
Saman konsernin yrityksille kulut/konserniavustus	0,00	0,00
tuotot/fuusiovoitto	0,00	209 871,45

2.9. Välittömät verot:		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 186 527,83	1 158 255,08
Tuloverot satunnaisista eristä	0,00	0,00
Verot edelliseltä tilikaudelta	35 106,48	35 106,48
Välittömät verot yhteensä	1 221 634,31	1 193 361,56

3 TASEEN LIITETIEDOT

3.1. Konserni käyttöomaisuus

Aineettomat hyödyk- keet	Aineelliset hyödyk- keet
Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.2005	13 240 951,58	19 265 780,64
Lisäykset	560 914,55	129 154,75
Vähennykset	0,00	82 434,82
Hankintameno 31.12.2005	13 801 866,13	19 312 500,57
Kertyneet poistot 1.1.2005	12 224 708,16	17 614 851,01
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	44 460,36
Tilikauden poisto	621 480,74	744 987,48
Kertyneet poistot 31.12.2005	12 846 188,91	18 315 378,13
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	955 677,22	997 122,44

3.1. Emoyhtiö käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2005	11 584 156,59	14 000 349,16
Lisäykset	560 914,55	509 032,97
Vähennykset	0,00	67 000,00
Hankintameno 31.12.2005	12 145 071,14	14 442 382,13
Kertyneet poistot 1.1.2005	10 591 682,45	13 053 009,55
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	44 460,36
Tilikauden poisto	597 711,47	447 772,12
Kertyneet poistot 31.12.2005	11 189 393,92	13 456 321,31
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	955 677,22	986 060,82

3.2. Konserni sijoitukset

	Muut osakkeet
Hankintameno 1.1.2005	122,22
Lisäykset	0,00
Vähennykset	-122,22
Hankintameno 31.12.2005	0,00

3.2. Emoyhtiö sijoitukset

	Osakkeet konserniyritykset	Pääomalaina konserniyritykset
Hankintameno 1.1.2005	436 934,69	756 845,67
Lisäykset	0,00	226 000,00
Vähennykset	336 375,83	0,00
Hankintameno 31.12.2005	100 558,86	982 845,67

Emoyhtiön sijoitukset koostuvat tytäryhtiön Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:n, Espoo, osakkeista.

Omistus osuus on 80,88%. Tytäryhtiö on yhdistelty konserniin.

Konserniin kuulunut Oy Samerka Ab, Espoo, on sulautunut emoyhtiönsä vuoden 2005 aikana.

3.3. Vaihto-omaisuus:	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	0,00

Saamiset	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
3.4. Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset pitkäaikaiset	87 240,51	87 240,51
Siirtosaamiset pitkäaikaiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	87 240,51	87 240,51

3.5. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset, muilta	5 105 119,56	4 918 789,51
Myyntisaamiset, konsernilta	0,00	16 354,28
Maksetut ennakkomaksut	1 155 981,95	1 155 981,95
Muut saamiset	371 170,00	371 170,00
Siirtosaamiset, muilta	402 783,76	400 286,45
Siirtosaamiset, konsernilta	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 035 055,27	6 862 582,19
Saamiset yhteensä	7 122 295,78	6 949 822,70

Maksetut ennakkomaksut ovat eri yrityksille lisensseistä ja ylläpitösopimuksista johtuvia ennakkomaksuja.

3.6. Oma pääoma	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
Osakepääoma 1.1.	2 337 500,00	2 337 500,00
Osakepääoma 31.12.	2 337 500,00	2 337 500,00
Ylikurssirahasto 1.1.	3 044 513,65	3 044 513,65
Ylikurssirahasto 31.12.	3 044 513,65	3 044 513,65
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	4 288 675,20	4 707 496,79
Osingonjako	3 905 000,00	3 905 000,00
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	383 675,17	802 496,79
Tilikauden voitto	3 654 295,83	3 430 914,01

Oma pääoma yhteensä	9 419 984,65	9 615 424,45
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	4 037 971,00	4 233 410,80
3.7. Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	89 900,00	89 900,00
Pakolliset varaukset yhteensä	89 900,00	89 900,00

Pakolliseen varaukseen liityvää laskennallista verosaamista 23 374,00 euroa ei ole kirjattu.

Vieras pääoma	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
3.8. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00
Saadut ennakkomaksut	335 853,63	335 853,63
Ostovelat	2 541 378,22	2 523 595,46
Siirtovelat	3 249 793,44	3 029 550,30
Muut lyhytaikaiset velat	831 042,01	787 160,05
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	0,00	14 793,16
Siirtovelat	0,00	40 228,75
Muut lyhytaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 958 067,30	6 731 181,35
Vieras pääoma yhteensä	6 958 067,30	6 731 181,35
Siirtovelkojen merkittävimmät erät:		
Lomapalkkavarauksen sosiaalikuluneen	2 122 053,34	1 917 205,89
Muut palkka- ja sosiaalikulut	177 852,51	177 852,51
Korot	0,00	0,00
Verot	180 001,85	180 001,85
Tilityserät ja kulujaksotukset	701 996,39	686 600,70
Siirtovelat yhteensä	3 181 904,09	2 961 660,95

4 MUUT LIITETIEDOT

4.1. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Konserni 31.12.2005	Emoyhtiö 31.12.2005
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokravakuustalletus	371 170,00	371 170,00
Hex, vakuustalletus	0,00	0,00
Omasta puolesta annetut vak. yht.	371 170,00	371 170,00

Muiden puolesta annetut vakuudet		
Sato	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vak. yht.	0,00	0,00
Vastuusitoumukset ja vastuut	Konserni	Emoyhtiö
Leasingvastuut	31.12.2005	31.12.2005
Seuraavan 12 kk aikana maksettavat	2 999 635,68	2 944 923,96
12 kk myöhemmin maksettavat	5 127 526,13	5 039 192,54
Leasingvastuut yhteensä	8 127 161,81	7 984 116,50

Liite 4: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2006

OY SAMLINK AB/KONSERNI

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005
LIKEVAIHTO (2.1.)	52 447 024,56	53 310 236,91
Liiketoiminnan muut tuotot (2.2.)	30 598,36	50 387,76
Materiaalit ja palvelut (2.3.)	5 524 995,41	8 070 288,36
Henkilöstökulut (2.4.)	17 487 316,38	16 297 621,44
Poistot ja arvonalentumiset (2.5.)	920 240,54	1 381 903,03
Liiketoiminnan muut kulut (2.6.)	26 412 959,38	22 825 843,00
Kulut yhteensä	50 345 511,71	48 575 655,83
LIKEVOITTO	2 132 111,21	4 784 968,84
Rahoitustuotot ja -kulut (2.7.)	133 784,32	90 961,27
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 265 895,53	4 875 930,11
Satunnaiset erät	0,00	0,00

VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	2 265 895,53	4 875 930,11
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Välittömät verot (2.8.)	-586 886,70	-1 221 634,31
	<hr/>	<hr/>
TILIKAUDEN VOITTO	1 679 008,83	3 654 295,80

OY SAMLINK AB/KONSERNI

TASE	31.12.2006	31.12.2005
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet (3.1.)	720 474,25	955 677,22
Konserniliikearvo	504 528,67	0,00
Aineelliset hyödykkeet (3.1.)	649 750,47	997 122,44
Pysyvät vastaavat yhteensä	<hr/> 1 874 753,39	<hr/> 1 952 799,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus (3.3.)	1 023 522,91	0,00
Pitkäaikaiset saamiset (3.4.)	35 318,31	87 240,51
Lyhytaikaiset saamiset (3.5.)	8 510 002,60	7 035 055,27
Rahat ja pankkisaamiset	5 029 510,95	7 392 856,51
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	<hr/> 14 598 354,77	<hr/> 14 515 152,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<hr/> 16 473 108,16	<hr/> 16 467 951,95
VASTATTAVA		
OMA PÄÄOMA (3.6.)		
Osakepääoma	2 337 500,00	2 337 500,00
Ylikurssirahasto	3 044 513,65	3 044 513,65
Edellisten tilikausien voitto	600 471,00	383 675,20
Tilikauden voitto	1 679 008,83	3 654 295,80
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<hr/> 7 661 493,48	<hr/> 9 419 984,65
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	64 600,00	89 900,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma (3.8.)	8 747 014,68	6 958 067,30
Vieras pääoma yhteensä	<hr/> 8 747 014,68	<hr/> 6 958 067,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 473 108,16	16 467 951,95

SAMLINK-KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA	2006	2005
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Myynnistä saadut maksut +	53 410 874,56	52 531 603,06
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut +	123 051,29	171 373,90
Maksut liiketoiminnan kuluista -	-50 455 664,06	-45 898 428,42
	<hr/>	<hr/>
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	3 078 261,79	6 804 548,54
Maksetut korot liiketoiminnasta -	-10 290,23	-22 988,72
Saadut korot liiketoiminnasta +	144 074,55	141 453,24
Saadut osingot liiketoiminnasta +		
Maksetut välittömät verot -	-1 191 592,54	-1 472 310,34
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	2 020 453,57	5 450 702,72
	<hr/>	<hr/>
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	2 020 453,57	5 450 702,72
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin -	-976 897,49	-696 392,08
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot +	30 598,36	47 387,76
Luovutustulos muista sijoituksista +	0,00	122,22
	<hr/>	<hr/>
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-946 299,13	-648 882,10
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut -	0,00	-750 100,00
Maksetut osingot -	-3 437 500,00	-3 905 000,00
	<hr/>	<hr/>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 437 500,00	-4 655 100,00
Rahavarojen muutos	-2 363 345,56	146 720,62
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	7 392 856,51	7 246 135,89
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	5 029 510,95	7 392 856,51

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni 31.12.2006	Emoyhtiö 31.12.2006
2.1. Liikevaihto:		
Järjestelmäpalvelut	37 802 151,37	37 802 151,37
Muut palvelut	4 937 904,28	2 623 060,35
Tilaustyötuotot ja koulutuspalvelut	2 607 705,41	2 592 403,85
Laitavuokrauspalvelut	4 882 545,80	4 882 545,80
Tavaramyynti	12 505,76	12 505,76
Muut tuotot	2 204 211,94	2 486 557,32
Yhteensä	52 447 024,56	50 399 224,45
Ero laitevuokrauspalveluissa johtuu Oy Samerka Ab:n fuusiosta emoyhtiöön 30.6.2006. Vuoden 2005 vertailutietojen osalta emon tiedoissa olevat laitevuokrauspalvelut ovat		
2.2. Liiketoiminnan muut tuotot:		
Käyttöomaisuuden sm. myyntivoitto	30 598,36	30 598,36
Osakkeiden myyntivoitto	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	
Yhteensä	30 598,36	30 598,36
2.3. Materiaalit ja palvelut:		
Tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 102,87	1 102,87
Tavaravaraston muutos	0,00	0,00
Muun vaihto-om. varaston muutos	-1 023 522,91	-1 023 522,91
Yhteensä	-1 022 420,04	-1 022 420,04
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	6 547 415,45	6 547 415,45
Materiaalit ja palvelut yhteensä	5 524 995,41	5 524 995,41
2.4. Henkilöstökulut:		
Palkat ja palkkiot	14 016 101,47	12 546 063,97
Eläkekulut	2 350 877,83	2 101 485,65
Muut henkilöstösivukulut	1 120 337,08	1 038 113,39
Yhteensä	17 487 316,38	15 685 663,01
Tilikauden aikainen keskimääräinen henkilöstön määrä	282	244
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajat	276 097,00	
Hallituksen palkkiot	20 700,00	13 400,00

	Konserni 31.12.2006	Emoyhtiö 31.12.2006
2.5. Poistot ja arvonalennukset: Poistot aineellisista ja aineettomis- ta hyödykkeistä	920 240,54	900 213,48

2.6. Liiketoiminnan muut kulut		
Välitettävät palvelut	1 148 628,88	1 148 628,88
Henkilöstöön kohdistuvat kulut	1 289 818,58	1 182 580,59
Vuokrat	9 444 820,01	9 346 015,57
Toimistokulut	2 127 253,40	1 980 225,13
Muut kulut	12 402 438,51	12 685 326,35
Liiketoiminnan muut kulut yhteen- sä	26 412 959,38	26 342 776,52

	Konserni 31.12.2006	Emoyhtiö 31.12.2006
2.7. Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00
Muilta	144 074,55	120 276,39
Korko- ja muut rahoitustuotot yht.	144 074,55	120 276,39
Korko- ja muut rahoituskulut		
Muille	10 290,23	10 290,23
Korko- ja muut rahoituskulut yht.	10 290,23	10 290,23
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	133 784,32	109 986,16

2.8. Satunnaiset erät:		
Saman konsernin yrityksille tuotot/fuusiovoitto	0,00	0,00

2.9. Välittömät verot:		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	547 165,00	546 120,36
Tuloverot satunnaisista eristä	0,00	0,00
Verot edelliseltä tilikaudelta	39 721,70	39 721,70
Välittömät verot yhteensä	586 886,70	585 842,06

3 TASEEN LIITETIEDOT

3.1. Konserni pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödyk- keet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödyk- keet Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2006	12 145 071,14	14 526 278,36

Lisäykset	200 951,31	200 400,94
Vähennykset	0,00	83 100,00
Hankintameno 31.12.2006	12 346 022,45	14 643 579,30
Kertyneet poistot 1.1.2006	11 189 393,92	13 529 155,93
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	10 862,02
Tilikauden poisto	436 154,28	475 534,93
Kertyneet poistot 31.12.2006	11 625 548,20	13 993 828,84
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	720 474,25	649 750,47

Aineettomat hyödyk-
keet
Konserniliikearvo

Hankintameno 1.1.2006	0,00
Lisäykset	513 080,00
Vähennykset	0,00
Hankintameno 31.12.2006	513 080,00
Kertyneet poistot 1.1.2006	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00
Tilikauden poisto	8 551,33
Kertyneet poistot 31.12.2006	8 551,33
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	504 528,67

3.1. Emoyhtiö pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödyk- keet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödyk- keet Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2006	12 145 071,14	14 442 382,14
Lisäykset	200 951,31	196 782,96
Vähennykset	0,00	83 100,00
Hankintameno 31.12.2006	12 346 022,45	14 556 065,10
Kertyneet poistot 1.1.2006	11 189 393,92	13 456 321,33
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	10 862,02
Tilikauden poisto	436 154,28	464 059,20
Kertyneet poistot 31.12.2006	11 625 548,20	13 909 518,51
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	720 474,25	646 546,60

3.2. Emoyhtiö sijoitukset

Osakkeet
konserniyritykset

Pääomalaina
konserniyritykset

Hankintameno 1.1.2006	100 558,86	982 845,67
Lisäykset	513 080,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2006	613 638,86	982 845,67

Emoyhtiön sijoitukset koostuvat tytäryhtiön Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:n, Espoo, osakkeista. Omistus osuus on 100%. Tytäryhtiö on yhdistelty konserniin.

3.3. Vaihto-omaisuus:	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2006	31.12.2006
Muu vaihto-omaisuus	1 023 522,91	1 023 522,91
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 023 522,91	1 023 522,91

Saamiset	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2006	31.12.2006
3.4. Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset pitkäaikaiset muilta		
Siirtosaamiset pitkäaikaiset	35 318,31	35 318,31
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	35 318,31	35 318,31

3.5. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset, muilta	5 764 456,51	5 560 279,55
Myyntisaamiset, konsernilta	0,00	11 828,13
Maksetut ennakkomaksut	1 332 590,83	1 332 590,83
Muut saamiset	371 170,00	371 170,00
Siirtosaamiset, muilta	1 041 785,26	1 009 972,82
Siirtosaamiset, konsernilta	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 510 002,60	8 285 841,33
Saamiset yhteensä	8 545 320,91	8 321 159,64

Maksetut ennakkomaksut ovat eri yrityksille lisenseistä ja ylläpitosopimuksista johtuvia ennakkomaksuja.

3.6. Oma pääoma	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2006	31.12.2006
Osakepääoma 1.1.	2 337 500,00	2 337 500,00
Osakepääoma 31.12.	2 337 500,00	2 337 500,00

Ylikurssirahasto 1.1.	3 044 513,65	3 044 513,65
Ylikurssirahasto 31.12.	3 044 513,65	3 044 513,65
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	4 037 971,00	4 233 410,80
Osingonjako	3 437 500,00	3 437 500,00
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	600 471,00	795 910,80
Tilikauden voitto	1 679 008,83	1 500 318,49
Oma pääoma yhteensä	7 661 493,48	7 678 242,94

Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja

	2 279 479,83	2 296 229,29
3.7. Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	64 600,00	64 600,00
Pakolliset varaukset yhteensä	64 600,00	64 600,00

Pakolliseen varaukseen liityvää laskennallista verosaamista 16 796,00 euroa ei ole kirjattu.

Vieras pääoma	Konserni 31.12.2006	Emoyhtiö 31.12.2006
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00
3.8. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	0,00
Saadut ennakkomaksut	184 483,07	184 483,07
Ostovelat	2 685 772,45	2 673 215,51
Siirtovelat	4 701 312,94	4 475 114,57
Muut lyhytaikaiset velat	1 175 446,22	1 109 877,49
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	0,00	26 535,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	8 747 014,68	8 469 225,64
Vieras pääoma yhteensä	8 747 014,68	8 469 225,64

Siirtovelkojen merkittävimmät erät:

Lomapalkkavarauksen sosiaalikulut	2 207 604,06	1 983 238,99
Muut palkka- ja sosiaalikulut	319 225,54	319 225,54
Korot	0,00	0,00
Verot	0,00	0,00

Tilityserät ja kulujaksotukset	2 174 483,34	2 172 650,04
Siirtovelat yhteensä	4 701 312,94	4 475 114,57

4 MUUT LIITETIEDOT

4.1. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Konserni	Emoyhtiö
Omasta puolesta annetut vakuudet	31.12.2006	31.12.2006
Vuokravakuustalletus	371 170,00	371 170,00
Omasta puolesta annetut vak. yht.	371 170,00	371 170,00
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Muiden puolesta annetut vak. yht.	0,00	0,00
Vastuusitoumukset ja vastuut	Konserni	Emoyhtiö
Leasingvastuut	31.12.2006	31.12.2006
Seuraavan 12 kk aikana maksettavat	5 059 345,19	5 053 922,60
12 kk myöhemmin maksettavat	17 455 991,10	17 455 991,10
Leasingvastuut yhteensä	22 515 336,29	22 509 913,70

Liite 5: Oy Samlink Ab Tilinpäätös 2007

OY SAMLINK AB/KONSERNI

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2007	1.1.-31.12.2006
LIKEVAIHTO (2.1.)	60 590 078,25	52 447 024,56
Liiketoiminnan muut tuotot (2.2.)	4 245,00	30 598,36
Materiaalit ja palvelut (2.3.)	7 417 436,72	5 524 995,41
Henkilöstökulut (2.4.)	19 134 214,87	17 487 316,38
Poistot ja arvonalentumiset (2.5.)	1 299 063,37	920 240,54
Liiketoiminnan muut kulut (2.6.)	32 137 585,67	26 412 959,38
Kulut yhteensä	59 988 300,63	50 345 511,71
LIKEVOITTO	606 022,62	2 132 111,21

Rahoitustuotot ja -kulut (2.7.)	111 433,68	133 784,32
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	717 456,30	2 265 895,53
Satunnaiset erät	0,00	0,00
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	717 456,30	2 265 895,53
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Välittömät verot (2.8.)	-476 389,55	-586 886,70
TILIKAUDEN VOITTO	241 066,75	1 679 008,83
	=====	=====

OY SAMLINK AB/KONSERNI

TASE	31.12.2007	31.12.2006
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet (3.1.)	887 572,42	720 474,25
Konserniliikearvo	0,00	504 528,67
Aineelliset hyödykkeet (3.1.)	585 198,65	649 750,47
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 472 771,07	1 874 753,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus (3.3.)	1 240 591,94	1 023 522,91
Pitkäaikaiset saamiset (3.4.)	0,00	35 318,31
Lyhytaikaiset saamiset (3.5.)	11 495 566,47	8 510 002,60
Rahat ja pankkisaamiset	3 244 428,70	5 029 510,95
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	15 980 587,11	14 598 354,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 453 358,18	16 473 108,16
	=====	=====
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA (3.6.)		
Osakepääoma	2 337 500,00	2 337 500,00
Ylikurssirahasto	3 044 513,65	3 044 513,65

Edellisten tilikausien voitto	973 229,83	600 471,00
Tilikauden voitto	241 066,75	1 679 008,83
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>6 596 310,23</u>	<u>7 661 493,48</u>
PAKOLLISET VARAUKSET	480 000,00	64 600,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma (3.8.)	10 377 047,95	8 747 014,68
Vieras pääoma yhteensä	<u>10 377 047,95</u>	<u>8 747 014,68</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>17 453 358,18</u>	<u>16 473 108,16</u>

SAMLINK-KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA	2007	2006
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Myynnistä saadut maksut +	56 861 694,78	53 410 874,56
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut +	290 168,15	123 051,29
Maksut liiketoiminnan kuluista -	-56 912 468,71	-50 455 664,06
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	<u>239 394,22</u>	<u>3 078 261,79</u>
Maksetut korot liiketoiminnasta -	0,00	-10 290,23
Saadut korot liiketoiminnasta +	128 369,59	144 074,55
Saadut osingot liiketoiminnasta +		
Verojen rahavirta	79 078,81	-1 191 592,54
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	446 842,62	2 020 453,57
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	<u>446 842,62</u>	<u>2 020 453,57</u>
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin -	-921 493,55	-976 897,49
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot +	0,00	30 598,36
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	<u>-921 493,55</u>	<u>-946 299,13</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Maksetut osingot -	-1 306 250,00	-3 437 500,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	<u>-1 306 250,00</u>	<u>-3 437 500,00</u>
Rahavarojen muutos	-1 780 900,93	-2 363 345,56
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	5 025 329,63	7 392 856,51
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	3 244 428,70	5 029 510,95

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
2.1. Liikevaihto:		
Järjestelmäpalvelut	43 700 227,62	43 700 227,62
Muut palvelut	6 994 776,25	3 076 566,75
Tilaustyötuotot ja koulutuspalvelut	7 646 782,10	7 518 424,40
Laitevuokrauspalvelut	0,00	0,00
Tavaramyynti	10 313,11	10 313,11
Muut tuotot	2 237 979,17	2 908 044,70
Yhteensä	60 590 078,25	57 213 576,58
2.2. Liiketoiminnan muut tuotot:		
Käyttöomaisuuden sm. myyntivoitto	4 245,00	4 245,00
Yhteensä	4 245,00	4 245,00
2.3. Materiaalit ja palvelut:		
Tavarat		
Ostot tilikauden aikana	0,00	0,00
Muun vaihto-om. varaston muutos	-217 069,03	-217 069,03
Yhteensä	-217 069,03	-217 069,03
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	7 634 505,75	7 634 505,75
Materiaalit ja palvelut yhteensä	7 417 436,72	7 417 436,72
2.4. Henkilöstökulut:		
Palkat ja palkkiot	15 789 529,03	14 164 434,76
Eläkekulut	2 426 372,61	2 146 098,84
Muut henkilöstösivukulut	918 313,23	833 159,84
Yhteensä	19 134 214,87	17 143 693,44
Tilikauden aikainen keskimääräinen henkilöstön määrä		
	291	250
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajat	303 289,68	
Hallituksen palkkiot	20 400,00	20 400,00
2.5. Poistot ja arvonalennukset:		
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	1 299 063,37	790 163,38
2.6. Liiketoiminnan muut kulut		

Välitettävät palvelut	983 465,19	983 465,19
Henkilöstöön kohdistuvat kulut	1 121 744,43	1 040 228,20
Vuokrat	10 731 842,27	10 642 873,54
Toimistokulut	2 417 695,31	2 315 328,25
Muut kulut	16 882 838,47	17 172 561,86
	<hr/>	<hr/>
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	32 137 585,67	32 154 457,04

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
2.7. Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,00	56 464,48
Muilta	128 369,59	102 978,64
	<hr/>	<hr/>
Korko- ja muut rahoitustuotot yht.	128 369,59	159 443,12
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0,00	42 032,50
Muille	16 935,91	16 935,91
	<hr/>	<hr/>
Korko- ja muut rahoituskulut yht.	16 935,91	58 968,41
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	111 433,68	100 474,71

2.8. Välittömät verot:		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	436 135,71	69 681,50
Verot edelliseltä tilikaudelta	40 253,84	39 542,94
	<hr/>	<hr/>
Välittömät verot yhteensä	476 389,55	109 224,44

3 TASEEN LIITETIEDOT

3.1. Konserni käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2007	12 859 102,45	14 643 579,30
Lisäykset	653 151,45	268 342,10
Vähennykset	24 412,50	0,00
	<hr/>	<hr/>
Hankintameno 31.12.2007	13 487 841,40	14 911 921,40
Kertyneet poistot 1.1.2007	11 634 099,57	13 993 828,84
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden poisto	966 169,41	332 893,92
	<hr/>	<hr/>
Kertyneet poistot 31.12.2007	12 600 268,98	14 326 722,76
	<hr/>	<hr/>
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	887 572,42	585 198,65

3.1. Emoyhtiö käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2007	12 346 022,45	14 556 065,10
Lisäykset	653 151,45	238 379,24
Vähennykset	24 412,50	0,00
Hankintameno 31.12.2007	12 974 761,40	14 794 444,34
Kertyneet poistot 1.1.2007	11 625 548,20	13 909 518,51
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden poisto	461 640,78	328 522,60
Kertyneet poistot 31.12.2007	12 087 188,98	14 238 041,11
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	887 572,42	556 403,24

3.2. Emoyhtiö sijoitukset

	Osakkeet konserniyritykset	Pääomalaina konserniyritykset
Hankintameno 1.1.2007	613 638,86	982 845,67
Hankintameno 31.12.2007	613 638,86	982 845,67

Emoyhtiön sijoitukset koostuvat tytäryhtiön Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:n, Espoo, osakkeista. Omistus osuus on 100%. Tytäryhtiö on yhdistelty konserniin.

3.3. Vaihto-omaisuus:

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
Muu vaihto-omaisuus	1 240 591,94	1 240 591,94
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 240 591,94	1 240 591,94

Saamiset

3.4. Pitkäaikaiset saamiset

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
Siirtosaamiset pitkäaikaiset muilta		
Siirtosaamiset pitkäaikaiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0,00	0,00

3.5. Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset, muilta	6 862 157,88	6 489 982,53
Myyntisaamiset, konsernilta	0,00	96 601,33
Maksetut ennakkomaksut	1 697 047,54	1 697 047,54
Muut saamiset	371 170,00	371 170,00
Siirtosaamiset, muilta	2 565 191,05	2 070 585,85

Siirtosaamiset, konsernilta	0,00	56 464,48
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	11 495 566,47	10 781 851,73
Saamiset yhteensä	11 495 566,47	10 781 851,73

Maksetut ennakkomaksut ovat eri yrityksille lisenseistä ja ylläpitosopimuksista johtuvia ennakkomaksuja.

3.6. Oma pääoma	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
Osakepääoma 1.1.	2 337 500,00	2 337 500,00
Osakepääoma 31.12.	2 337 500,00	2 337 500,00
Ylikurssirahasto 1.1.	3 044 513,65	3 044 513,65
Ylikurssirahasto 31.12.	3 044 513,65	3 044 513,65
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	2 279 479,83	2 296 229,29
Osingonjako	1 306 250,00	1 306 250,00
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	973 229,83	989 979,29
Tilikauden voitto/tappio	241 066,75	-296 678,73
Oma pääoma yhteensä	6 596 310,23	6 075 314,21

Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	1 214 296,58	693 300,56
3.7. Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut varaukset	480 000,00	480 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	480 000,00	480 000,00

Pakolliset varaukset ovat takuuvvarauksia.

Vieras pääoma	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
3.8. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat muille		
Saadut ennakkomaksut	0,00	0,00
Ostovelat	2 930 679,48	2 915 407,61
Siirtovelat	6 129 687,52	5 823 317,47
Muut lyhytaikaiset velat	1 316 680,95	995 647,14
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	0,00	18 215,00
Siirtovelat	0,00	69 908,50
Muut lyhytaikaiset velat	0,00	850 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	10 377 047,95	10 672 495,72

Vieras pääoma yhteensä	10 377 047,95	10 672 495,72
Siirtovelkojen merkittävimmät erät:		
Lomapalkkavarauksen sosiaalikuluneen	2 534 371,94	2 285 201,59
Muut palkka- ja sosiaalikulut	618 829,83	571 450,56
Verot	274 730,29	0,00
Tilityserät ja kulujaksotukset	2 701 755,46	2 966 665,32
Siirtovelat yhteensä	6 129 687,52	5 823 317,47

4 MUUT LIITETIEDOT

4.1. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
Omasta puolesta annetut vakuudet	371 170,00	371 170,00
Vuokravakuustalletus		
Omasta puolesta annetut vak. yht.	371 170,00	371 170,00

	Konserni 31.12.2007	Emoyhtiö 31.12.2007
Vastuusitoumukset ja vastuut		
Leasingvastuut		
Seuraavan 12 kk aikana maksettavat	4 910 782,98	4 902 023,22
12 kk myöhemmin maksettavat	15 196 166,66	15 180 107,10
Leasingvastuut yhteensä	20 106 949,64	20 082 130,32